Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 178 (5469)
8 АВГУСТ 1984 й. ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

тонгги газеталарда

● 6 август куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов Иордания ҳошимийлар қироллиги қуролли кучларининг Совет Иттифоқига келган бош қўмондони генерал-лейтенант Шариф Зайд Бин Шокирни қабул қилди.

● 1984 йил 6 август куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1587» учирилди. Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҳисобот ва сайловлар

Матбуот маркази ташкил этилди

ШАҲАР ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИДА НАВБАТДАГИ ҲИСОБОТ-САЙЛОВ КАМПАНИЯСИ БОШЛАНДИ.

3103 партия группасида, 2560 цех ва 2062 бошланғич партия ташкилотида ҳисобот-сайлов йиғилишлари бўлиб ўтади.

Навбатдаги ҳисобот-сайлов йиғилишларида шаҳар партия ташкилоти барча звеноларининг партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг февраль ва апрель (1984 йил) Пленумлари қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг иқтисодий ва социал сиёсат, партиянинг ташкилотчилик ва идеология иши актуал масалалари бўйича кўрсатмалари ва тавсияларининг бажарилишини таъминлаш бўйича вазифалари муҳокама қилинади ва конкретлаштирилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми, Тошкент область партия комитетининг IV пленуми ва шаҳар партия комитетининг VI пленуми қарорларидан келиб чиқадиган масалалар йиғилишлар қатнашчиларининг диққат-марказида бўлади. Ҳар бир партия группасида, цех ва бошланғич партия ташкилотида пленумлардан кейин ўтган вақт мобайнида партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш, ҳар бир кишининг топширилган иш учун масъулиятини ошириш, камчиликлар ва нуқсонларни баҳолаш, уларни бартараф этиш бўйича тадбирлар белгилаш юзасидан қандай конкрет ишлар қилинганлиги ҳар томонлама ва синчковлик билан муҳокама қилиниши лозим.

Буларнинг ҳаммаси ҳар бир партия ташкилотига ҳисобот-сайлов йиғилишларида юксак ташкилотчилик ва ишчанлик, принципиал танқид ва ўз-ўзини танқид, ишга ижодий ёндошиш, меҳнат коллективлари олдида турган вазифаларни ҳал этишнинг ишончли йўлларини қатъият билан қидириш вазиятини вужудга келтириш масъулиятини юклайди.

Олдинги йиллардаги каби ҳисобот-сайлов йиғилишларига тайёргарлик ва уларни ўтказиш жараёнини кенг ҳамда планли ёритиш учун «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари саҳифаларида шаҳар матбуот маркази ташкил этилади.

Газеталар редакциясига ҳисобот-сайлов кампаниясининг бориши ҳақида ахборотларни мунтазам ёритиб бориш, партия ташкилотлари иш тажрибасини кенг ёритиш топширилди.

Ҳисобот-сайлов кампаниясининг бошланиши шуни кўрсатмоқдаки, бундай йиғилишлар ҳамма жойда ҳар бир коммунистнинг коллектив иши учун масъулияти янада ошиб бориши шиори остида ўтмоқда.

«Ташсельмаш» заводининг 15-цехи автомат участкаси, «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 4-цехи механика участкаси, 1-уйсозлик комбинатининг 31-қурилиш бошқармаси «Оҳангарон шоссеси» объекти, «Малика» бирлашмаси устки трикотаж фабрикасининг 2-тикув цехи, Тошкент метрополитени ҳаракатдаги состав хизмати 3-колоннаси партия группаларида, «Средазэлектроаппарат» бирлашмасининг 18-цехи, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси экспериментал цехи, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг 44-бўлими, 2-автопарк авторемонт устахоналари, «Средазгипроводхлопок» институти металл конструкциялар, алоқа, телемеханика ва автоматика бўлимлари ва бошқа цех партия ташкилотларида ҳам ҳисобот-сайлов йиғилишлари мазмунли, юксак ташкилий ва ғоявий-сиёсий савияда ўтди.

ШОНЛИ ЮБИЛЕЙНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

ГРАФИКДАН ЎЗИБ

«Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини зарбдор меҳнат билан нишонлаймиз!» — 4-уйсозлик комбинатининг 2-қурилиш конвейерлари бошқармаси бунёдкорлари ана шу шиор остида меҳнат қилмоқда.

— Шонли сана шарафига оширилган социалистик мажбурият қабул қилганмиз, — дейди 2-қурилиш конвейерлари бошқармаси бошлиғи А. Турғунов.— Ҳозирда Юнусобод массивида бунёд этаётган тўққиз қаватли 29-А уйни графикдан бир ой илгари— август ойида фойдаланишга топширишга аҳд қилдик.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми материалларини диққат билан ўрганаётган қурувчилар бутун куч ва имкониятларини меҳнат унумдорлигини ошириш резервларини қидириб топишга, қурилиш ишлари сифатини яхшилашга қаратмоқдалар.

Меҳнат беллашувида Камол Муҳиддинов бошлиқ сувоқчилар ва III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени кавалери Алсу Гараева бошлиқ бўёқчилар бригадалари пешқадамлик қилишмоқда.

Т. КАРИМОВ.

СУРАТДА: А. Гараева бригадаси (чапдан учинчи).
Автор фотоси.

ЗАРБДОР ҲАФТАДА— ЗАРБДОР МЕҲНАТ

Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига 40 зарбдор ҳафта ўтказиш ҳақида москвалик ишчиларнинг ташаббусини «Таштекстильмаш» заводида босим ёрдамида қуюв цехининг коллективи биринчи бўлиб қўллаб-қувватлади. 6 август куни тушлик танаффусда бу ерда митинг бўлиб ўтди.

Корхонанинг энг кекса ходими, коммунист И. Марсов митингда сўзга чиқиб бундай деди:

— Мамлакатимиз фашист галаларига қарши оғир жанглар олиб борган ўша машаққатли кун ва тунлар халқимиз ёдидан ҳеч қачон чиқмайди. Биз ғалаба қозондик, ўз Ватанимизнигина эмас, балки кўпгина бошқа халқларнинг шон-шарафи ва озодлигини қаттиқ туриб ҳимоя қилдик. Мамлакат Буюк Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўраётган ҳозирги пайтда зарбдор вахтада туриб, шонли санани меҳнатда янгидан-янги зафарлар билан нишонлаш — бизнинг бурчимиздир.

Қуювчилардан В. Воронин, А. Байсаров, митингнинг бошқа қатнашчилари ҳам И. Марсов сўзларини астойдил қўллаб-қувватладилар. Улар Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига зарбдор вахтада туриб, энг юқори меҳнат унумдорлигига эришишга, йиғув цехининг тўқув машиналарини аниқ график асосида деталлар билан таъминлаб туришга, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга қарор қилдилар. Юбилей арафасида Тинчлик фонди учун бир кун ишлаб беришга аҳд қилинди. Қуювчилар барча машинасозларни бу ташаббусни қўллаб-қувватлашга чақирдилар.

(ЎзТАГ мухбири).

● ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИГА — КЕНГ ЙЎЛ

Муҳим эътибор бериляпти

СССР 50 йиллиги номли «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида кенг истеъмол буюмлари туркумидан тайёрланаётган нарвонлар бугунги кунда аҳоли эҳтиёжини қондирадиган керакли маҳсулотга айланди. Токларни парвариш қилишда, меваларни териб олишда бу нарвонларнинг аҳамиятини айтмаса ҳам бўлади.

БУГУН

бирлашмада ана шу нарвонларнинг навбатдаги 500 донаси савдо тармоқларига чиқаришга тахт қилиб қўйилди. Бундан ташқари яна олти хилдаги кенг истеъмол буюмлари ҳам кўплаб миқдорда тайёрланмоқда.

● МЕҲНАТ СЕМЕСТРИ—84

УЧ ДУГОНА

— Фотима биласанми, Павел Клинчев урушда, 1945 йилдан бери партия аъзоси бўлган экан. Қаҳрамон Сталинград, Киев шаҳарлари учун жанг қилибди... кейин, Қизил Юлдуз ордени олган экан, —деди Нафиса.

—Фуат Мўминов ҳам Қизил Юлдуз ордени олган,—деди Гулзода, —Шимолий Кавказ, Қрим фронтларида жанг қилган. Қаҳрамон Керчнинг фахрий граждани экан.

Шунақа суҳбат билан қўлида каска, бўйнига оқ рўмол ташлаб олган уч дугона ўзлари қураётган бино зинасидан тушиб келишди.

Бу қизлар меҳнат қилаётган отряд дам олиш кунлари Улуғ Ватан уруши инвалидлари хонадонларида бўлишади. Уларнинг юмушларига кўмаклашишади.

Биз сизларга ҳикоя қиладиган ёшлар Халқлар Дўстлиги орденли Тошкент халқ хўжалиги институти меҳнат тежами ва таъминоти факультетидан ташкил топган «Прогресс» студент-қурилиш отряди жангчилари.

50 кишидан ташкил топган бу отряд Ленин районида 30 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришга киришган.

— Бу бизнинг меҳнат семестри давомида кўзда тутган ишимиз эди,—дейди отряд командири Флора Лебедева. — Шу йилнинг 1 апрелдан 7июлгача меҳнат семестрига тайёргарлик кўриги бўлди. Тошкент олий ўқув юртлари ичида ўтказилган бу кўрикда отрядимиз жангчилари биринчи ўринни эгаллашди.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 60 йиллиги нишонланадиган юбилей йилида отрядимиз жангчилари яна 15 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариб, кўзда тутилган планни 150 процентга етказиш мўлжалланмоқда.

Ш. ШАМСИДДИНОВ.
ТошДу студенти.

● ШАҲАР — ҚИШЛОҚҚА

Ғўза парваришида янгилик

Ўзбекистонда ғўза зараркунандаларига қарши бир неча йилдан бери биологик кураш олиб борилмоқда. Бу соҳа билан шуғулланувчи — ўсимликлар ҳимояси илмий-тадқиқот институтининг олимлари зараркунандаларга қарши курашда янги-янги методларни яратмоқдалар.

— Пахтазорларда энтомофаг-трихограммалар — яъни тирик организмларни жойлаштириш борасида диққатга сазовор ишлар олиб борилмоқда. Бу организмлар ғўза танасида яшайдиган қуртнинг тухумларини қириб ташлайди. Илгари бу ишлар қўлда бажарилар эди. Лабораториямиз мутахассислари бу ишни механизациялашда яқиндан ёрдам бердилар. Улар ана шу мақсадда оддий ҳайдов тракторига маҳкамлаб тиркаладиган ўзига хос мосламани ишлаб чиқдилар. Бу мослама тирик организмларни пахтазор бўйлаб сочишда оғир қўл меҳнатига барҳам беради, меҳнат унумдорлигини кескин оширади.

Бу йил бундай мосламалар билан таъминланган дастлабки тракторлар республика далаларида ишлатилди.

● Футбол

МАШАҚҚАТЛИ ҒАЛАБА

Яна уч кундан кейин Ленинграднинг «Зенит» командаси футбол бўйича мамлакат биринчилигининг навбатдаги тур учрашувини Тошкентда — «Пахтакор» спортчилари билан ўтказади. Кеча турнир пешқадами «Зенит» футболчилари Москвада «Спартак» командаси билан учрашди. Ҳисоб учрашувнинг 25-минутида ленинградлик ҳужумчи Клементьев томонидан очилди. Шундан сўнг майдон эгалари ўйинни уюшқоқлик билан ўтказишиб, ҳисобни тенглаштиришга муваффақ бўлишди. Тўпни Шавло киритди.

Қизиқарли ўтган бу учрашувда ҳар иккала команда ҳам ниҳоятда чиройли ўйин кўрсатиб, футбол мухлисларининг олқишига сазовор бўлишди. Иккинчи бўлимда Желудков спартакчилар дарвозасини ишғол қилган бўлса, тўққиз минут ўтгандан сўнг Сидоров ҳисобни тенглаштирди. Учрашувга чемпионатнинг энг мерган ҳужумчиси Желудков ҳисобни 3:2 га етказиб нуқта қўйди. «Зенит» командаси бу ютуқдан сўнг 30 очко билан турнир жадвалининг ягона пешқадами бўлиб қолди.

ШУ КУННИНГ ИНТЕРВЬЮСИ

Газета ва журналлар—ҳар бир хонадонга

Бутун мамлакатимиз бўйлаб келгуси йил газета ва журналларига обуна қизғин бошланди. Тошкент шаҳрида бу муҳим ишни «Союзпечать»нинг 8 та район агентлиги, 250 алоқа бўлими, жамоатчи матбуот тарқатувчиларнинг катта отряди олиб бормоқда. «Тошкент оқшоми» газетасининг мухбири республика «Союзпечать» бошқармасининг бошлиғи Э. Ҳ. ҲАМИДОВ билан учрашиб, ундан бир неча саволларга жавоб беришни сўради.

— Эгамберди Ҳамидович, бу йилги обуна ишларининг асосий хусусиятлари нималардан иборат, у ўзининг қандай янгиликлари билан обуначиларни мамнун этади?

— Бу саволга жавоб беришдан олдин шу нарсани алоҳида таъкидлаб ўтиш лозимки, давлат аҳамиятидаги муҳим ҳисобланган обуна кампаниясига биз олдиндан ҳар томонлама пухта тайёргарлик ишларини олиб бордик. Барча агентликларда ва алоқа бўлимларида малакали инструктаж ўтказилди, баҳсли масалалар ҳал этилди, жамоатчи матбуот тарқатувчилар янгича тартиб ва қоидалар билан таништирилди.

Энди бевосита саволга жавоб беришга ўтайлик. Бу йил биринчи марта мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари ўқитувчилари, ишлаб чиқариш таълими мастери учун обунани ҳар қандай чеклаш бекор қилинди. Эндиликда улар амалда истаган газета ва журналларига бемалол обуна бўлиш имкониятига эга бўлдилар.

Бундан ташқари Тошкент шаҳрида истиқомат қилиб туриб, қишлоқ жойларида ишлайдиган гражданларга ҳам обуна чекланмайдиган бўлди.

Илгари камёб ҳисобланган нашрларга бўлган чеклашлар йил сайин қисқариб бормоқда. Масалан бу йил «Мурзилка», «Весёлые картинки», «Человек и закон» журналлари ва «Литературная газета»га обуна бўлиш осонлашди.

— Бошланган обуна мавсумида яна қандай кишиларга кенг имкониятлар берилмоқда?

— Ҳар галгидек Улуғ Ватан уруши инвалидлари, қатнашчилари, меҳнат ветеранлари, пенсионерларнинг обунасига алоҳида аҳамият берилмоқда. Улар ҳам чекланмаган ҳолда обуна бўлиш имкониятига эга бўлдилар. Бундан ташқари ётоқхоналарда, ўқув юртларида ва бошқа жойларда коллектив равишда обуна бўлишга алоҳида аҳамият беряпмиз ва бу усулни кенг қўллаяпмиз.

— Тошкент шаҳрида обуна ишлари қандай боряпти? Ўтган бир ҳафта мобайнида бажарилган ишларнинг дастлабки натижалари ҳақида мисоллар келтириш мумкинми?

— Бу йил республикамиз аҳолиси умумий ҳисобда 14 миллион нусхадаги турли номдаги газета ва журналларга обуна бўлади. Демак ҳар бир хонадон ўрта ҳисобда 5—6 номда газета ва журнал олади.

Обуна кампаниясининг бориши тўғрисида дастлабки маълумотлар қувонарлидир. Масалан, Тошкент шаҳрида «Правда», «Известия» газеталарига 1500 тадан киши, «Совет Ўзбекистони» газетасига 2 мингдан ортиқ киши, «Правда Востока» газетасига 2 минг киши, «Тошкент оқшоми», «Вечерний Ташкент» газеталарига 4500 киши обуна бўлишди...

Шаҳримизнинг йирик корхоналари ва ташкилотларида обуна ишлари яхши йўлга қўйилган. Уларда жамоатчи матбуот тарқатувчилар яхши ишлашмоқда. Масалан, бундай тарқатувчиларнинг умумий сони 10 минг кишидан иборат. Улар орасида Т. Н. Новожилова (В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси), Х. Ҳайдаров (Ўрта Осиё медицина педиатрия институти). Х. Абдуазимов (Ўсимлик моддалари химияси институти), П. В. Акименко (тўқимачилик комбинати) ва бошқа кўплаб намунали тарқатувчилар номини айтиб ўтиш мумкин.

Обуна ишлари корхоналар ва ташкилотларда 1 сентябрда тугаса, алоқа бўлимлари ва «Союзпечать» агентликларида 1 ноябргача давом этади.

— Алоқа ходимларининг меҳнати сўзсиз машаққатли. Уларнинг юмушини енгиллаштириш мақсадида механизация ёрдамига мурожаат этиляптими?

— Бу борада дастлабки қадамлар қўйилмоқда. Яқинда биз обуна ишини механизациялашда қўл келадиган «Искра-362» янги типдаги машиналарни олдик. Улар «Союзпечать» агентликларида ўрнатиляпти.

Суҳбатимизнинг ниҳоясида биз обуна кампаниясини юксак савияда ўтказишга бел боғлаганлигимизни айтиб ўтмоқчиман. Обунани юксак савияда ўтказиш — бу бизнинг партиявий жанговар бурчимиздир.

БОЛАЛАРГА СОВҒА

Республика қўғирчоқ театрида драматург Ё. Хаимовнинг «Сеҳрли тўрқовоқ» пьесаси асосида саҳналаштирилган эртак-спектаклнинг премьераси бўлиб ўтди. Социал йўналишда яратилган бу саҳна асарида батракларнинг бойлар ва амирларга қарши олиб борган кураши ҳақида ҳикоя қилинади.

Спектакль режиссёри Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Т. Маҳрамов, рассом Р. Камолиддинов. Унга ўзбек композиторларининг миллий руҳда яратилган асарларидан парчаларни А. Коган танлаган.

САНЪАТ КУНЛАРИ

Тўқимачилар маданият саройи қошида ишлаб турган ҳаваскорлик коллективлари ўзларининг маҳоратини қишлоқ меҳнатчилари ҳузурида тез-тез намойиш этиб туришади.

Чиноз районида дала меҳнаткашлари билан бўлган учрашув қизиқарли ўтди. Маданият саройининг ҳаваскор артистлари Чиноздаги маданият уйлари, дала шийпонлари, чорвачилик фермаларида концертлар беришди.

Ўзбек халқ миллий ансамблининг қатнашчилари З. Жалилова, С. Ғозиева, ака-ука Каримовлар ва бошқаларнинг чиқишлари томошабинларга манзур бўлди.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигига қарашли марказий лойиҳа-конструкторлик технология бюросининг ишлаб чиқариш участкаси мамлакат пиллакашлик корхоналари буюртмасига биноан пилла хом ашёсини қадоқлаш учун янги прессларни тайёрлашга киришди.

— Бундай пресслар, — дейди конструкторлик бюроси бош инженери Константин Сергеевич Ха, — ҳозирги пайтда республикамизда ишлаб турибди. Бу техника янгилиги амалда ўзини яхши кўрсатди. Эндиликда мамлакат миқёсида тадбиқ этишга киришиляпти.

●

Балиқ хўжалиги илмий тадқиқот институтининг мутахассислари Арнасой кўлида балиқ маҳсулдорлигини ошириш учун илмий тадқиқот ишларини ниҳоясига етказдилар. Олимларнинг тавсиясига кўра бу кўлнинг ҳар бир гектаридан 80 центнердан балиқ ҳосили етиштириш мўлжалланмоқда. Бу ҳозирги маҳсулот етиштиришдан 4 марта ортиқдир.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 29 даража иссиқ бўлди. Бугун кечаси 19—21, эртага кундузи 36—38 даража иссиқ бўлади.

● Шарҳчи сатрлари

Япония ҳарбийлаштирилмоқда

Япония ҳукмрон доиралари мамлакатда милитаристик тайёргарликларини авж олдириш йўлида яна бир хавф қадам қўйдилар. 31 июлда ҳукумат 1985 молия йили бюджети лойиҳасини тасдиқлади. Лойиҳада ҳарбий харажатлар яна 7 процент кўпайтирилган. Япония ҳарбий қудратини ошириш харажатлари биринчи марта 3 триллион иенадан (қарийб 13 миллиард доллар) ошиб кетди.

Мухбирлар бош министр Я. Накасонэни жон-ҳолига қўймай, ҳарбий харажатларнинг кўпайтирилиши унинг ўзи ваъда қилган «қаттиқ тежаш» йўлига зид эмасми, деган саволга жавоб беришни сўрадилар. У эса уялмай-нетмай: «сира зид эмас», деб жавоб берди. «Биз нимаики талаб қилинса, шуни бажаришимиз керак», — деди у. Талаб қилаётганлар ким! Бош министр бу саволга жавоб берар экан, «миллатнинг манфаатларини» ва Вашингтонга берилган ваъдаларни рўкач қилди. Маълумки, у 1976 йилда қабул қилинган ҳарбий тайёргарликлар программасини муддатидан илгари бажаришни ваъда қилган. Бошқача қилиб айтганда, бош министр соғлиқни сақлаш ва социал-таъминот маблағларини тежаш (бу маблағлар аввалги даражада қолаверади) ва жамоат ишлари харажатларини 5 процент камайтириш йўли билан Вашингтон талаблари ва ўз ҳарбийлари муддаоларининг тўла қондирилишига эришади.

Дарҳақиқат, бош министр Накасонэ даврида мамлакатнинг қуролли кучлари «равнақ топмоқда». Япония ҳарбий бюджетининг кўпайтирилиши суръатлари жиҳатидан ҳозирдаёқ АҚШнинг агрессив НАТО блоки бўйича шерикларидан анча ўзиб кетди, у ҳарбий харажатлар ҳажми жиҳатидан ҳам орқада қолмай, ривожланган ўн капиталистик давлат қаторидан ўрин олди. Шуни айтиш керакки, Япония конституциясида қуруқликдаги қўшинларни, ҳарбий денгиз ва ҳарбий ҳаво кучларини вужудга келтиришдан воз кечиш расмий равишда эълон қилинган. Ҳозир эса Япониянинг чорак миллиондан кўпроқ аскари бор. У 130 дан кўпроқ ҳарбий кема ва сув ости кемаларига, турли мақсадлар учун мўлжалланган 800 дан кўпроқ самолётга эгадир. Бугунги кунда мамлакат қуролли кучларининг ўт очиш қуввати Япония империяси армиясининг ўт очиш қувватидан бир неча баравар кучлидир. Япония «Мудофаа» янги беш йиллик программасига мувофиқ яқин йилларда ҳарбий қудрат янада оширилади.

Вашингтон Япония ҳарбий қудрати оширилишини узоқ шарқдаги ўз стратегиясининг таркибий қисми деб билмоқда. Бунда мазкур райондаги кўрфазларни қўриқлаб туришдан иборат иғвогарлик мақсадларигина кўзда тутилаётгани йўқ. Маълумки, Япония Тинч океани ғарбий қисмидаги «денгиз коммуникацияларини ҳимоя қилишни» ихтиёрий равишда ўз «зиммасига» олган. Бу ишларни шу вақтга қадар Американинг 7-флоти бажариб келар эди. Ҳарбий қудратнинг кучайтирилиши япон «қузғунлари»нинг олисни кўзловчи режаларини амалга оширишга ҳам хизмат қилиши керак! Мамлакат ҳарбийлари бу кучдан Япония ҳукмрон доираларининг ташқи сиёсий мақсадларига эришишда фойдаланмоқчи бўлмоқдалар. Шунинг учун Японияни ҳарбийлаштириш кучаяётганлиги Осиё-Тинч океани регионидаги мамлакатларни тобора кўпроқ ташвишга солмоқда. Бу мамлакатларнинг халқлари иккинчи жаҳон уруши йилларидаги япон оккупацияси азоб-уқубатларини ҳали унутганлари йўқ.

А. БИРЮКОВ,
ТАСС шарҳчиси.

ТОШКЕНТ КОМСОМОЛИ

Комсомол-ёшлар саҳифаси

ПАРТИЯ МАМЛАКАТНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИНИ БЕЛГИЛАГАНДА ҲОЗИРГИ ЁШЛАРНИНГ МАҲОРАТИГА, ДАДИЛ ФИКРИГА, МЕҲНАТ ҒАЙРАТ-ШИЖОАТИГА КЎП ЖИҲАТДАН УМИД БОҒЛАЙДИ, ДЕГАН ТУШУНЧА ҲАР БИР ЁШ МЕҲНАТЧИНИНГ ОНГИГА СИНГДИРИЛСИН. ЁШЛАР СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАГА САБОТ-МАТОНАТ БИЛАН ЖАЛБ ЭТИЛСИН, КОМСОМОЛ-ЁШЛАР КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ ҲАРАКАТИ РИВОЖЛАНТИРИЛСИН, УЛАРНИНГ ОБРЎ-ЭЪТИБОРИ ВА ЁШЛАРНИ ТАРБИЯЛАШ СОҲАСИДАГИ РОЛИ ОШИРИЛСИН.

(КПСС Марказий Комитетининг «Комсомолга партия раҳбарлигини янада яхшилаш ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда унинг ролини ошириш тўғрисида»ги қароридан).

Ғалабанинг 40 йиллигига— 40 зарбдор ҳафта

КОМСОМОЛ ВА ЁШЛАРНИНГ ЗАРБДОР ВАХТАСИ

1985 йилнинг 9 майида совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган ғалабасига 40 йил тўлади. Тошкентнинг комсомол-ёшлари, барча совет кишилари қатори бу шонли юбилейни муносиб кутиб олиш учун мусобақани кенг авж олдириб юбордилар. Меҳнат коллективларида, илмий ва ўқув муассасаларида, ижодий ташкилотларда ёш ишчилар ва интеллигенция вакиллари, студент ва ўқувчилар ўз меҳнатларини оталари улуғ жасоратига — она-Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллиги учун жон фидо қилганлар жасоратига бағишлаш ҳуқуқини олиш учун курашмоқдалар. Шаҳар комсомол ва ёшлари шонли ленинча анъаналарга содиқ қолиб, юбилейни меҳнатда ва ўқишда юксак кўрсаткичлар билан нишонлашга, бу тарихий сана арафасида янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқдалар.

Йигит ва қизларнинг ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватлаб, Улуғ Ғалабанинг 40 йиллиги жуда катта аҳамиятга эга эканлигини ҳисобга олиб, Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент шаҳар комитетининг бюроси 1984 йил 30 июлдан 1985 йил 9 майгача «Ғалабанинг 40 йиллигига — 40 зарбдор ҳафта» шиори остида Тошкент ёшларининг шаҳар зарбдор вахтасини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Зарбдор вахтанинг асосий вазифаси йигит ва қизларни совет халқининг жанговар, меҳнат ва революцион анъаналари руҳида тарбиялашдан иборатдир. Унда йигит ва қизларнинг ижтимоий-сиёсий активлигини оширишга, КПСС қарорларини бажаришда актив қатнашишига алоҳида эътибор қаратилган. Вахта мобайнида ёшлар Улуғ Ватан уруши фронтларида ўз ҳаётларини бағишлаганлар жасоратига аталган музейлар, стенд ва фотовитриналар барпо этишда иштирок этадилар. Бу материалларда, шунингдек шаҳарнинг бугунги ҳаёти, ёшларнинг меҳнат муваффақиятлари, турмуши ва дам олиши ўз аксини топади.

Шундай материаллар асосида юбилей вахтаси яна бир вазифани адо этади. Бу — ёшларни Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотида хизмат қилишга тайёрлашдир. Шунга эришиш кераки, ҳар бир йигитнинг СССР Қуролли кучлари сафида хизмат қилишга ҳарбий-техника билимлари асосларини эгаллаган ҳолда, ГТО нишонини олиб боришларига эришишдан иборат.

Бу ҳақдаги низомда таъкидланишича, зарбдор вахта мобайнида армия сафида хизмат қилаётган чоғида коллектив рўйхатида қолиш ҳуқуқини олиш, ўзи учун ва армия сафида хизмат қилаётган ўртоғи учун меҳнат қилиш мақсадида армия хизматига чақирилувчи ёшлар мусобақасини ташкил этиш зарур.

Вахта мобайнида ўқувчилар уруш инвалидлари, революция, меҳнат ветеранларига оталиқни кенг авж олдиришлари лозим. Медицина институтлари ва техникумларининг студент ва ўқувчилари уруш ва меҳнат ветеранлари инвалидларига, жангда ҳалок булганларнинг оила аъзоларига медицина хизмати кўрсатишда шаҳар даволаш муассасаларига амалий ёрдам беришлари керак.

Учинчи меҳнат семестрида студентларнинг қатнашишини кенг авж олдириш, студент-қурилиш отрядлари составига тартиб бузишларга мойил ўсмирларни ҳам жалб этмоқ керак. Студент-қурилиш отрядининг жангчилари ёдгорлик, ҳайкаллар, мемориал комплексларнинг аҳволи устидан назорат ўрнатишлари лозим. «Ғамхўрлик» операциясига куплаб ёшларни жалб этмоқ керак. Мангу олов ёнида комсомол-пионерлар постини ташкил этиш, шаҳарнинг ҳайкаллари, ёдгорлик ва мемориал лавҳалари ёнида вахтада туриш ҳуқуқини, ветеран, қаҳрамон, машҳур ҳамшаҳар номини олиш учун пионер отрядлари, комсомол ташкилотлари ўртасидаги мусобақани кенг авж олдириш зарур.

Зарбдор вахтани ўтказиш шартларига кўра, унинг ҳар ҳафтаси Қаҳрамон шаҳар л а р-га, Улуғ Ватан уруши қаҳрамонларига бағишланади. Зарбдор вахтанинг сўнгги ҳафталари Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленинга ва хотира вахтаси эса фашистлар Германияси устидан қозонилган Улуғ Ғалабанинг 40 йиллигига бағишланади. Ўз соҳаларида яхши натижаларга эришган районлар, коллективлар, ВЛКСМ аъзолари шаҳар ёшлар вахтасининг ғолиблари бўладилар. Улар ёшлар зарбдор вахтасини ўтказиш ташкилий комитети томонидан ҳафта якунларига қараб аниқланади. Якунларни кўриб чиқиш чоғида меҳнат, ижтимоий-сиёсий кўрсаткичлар, комсомол ишининг барча йўналишидаги фаолият ҳисобга олинади.

Шунингдек, зарбдор ҳафталар якунлари бўйича энг кўп ғолиб чиққан районлар ва ВЛКСМ аъзоларини шаҳар зарбдор вахтаси охирида комсомол мукофотлари билан тақдирлаш кўзда тутилган.

Студент-қурилиш отряди жангчилари—республика юбилейига

ЧИНИҚИШ МАКТАБИ

Студент-ёшларнинг ватанпарварлик ҳаракати бошланганига чорак аср бўлди. Ҳар йили олий ўқув юртлари вакилларининг янги-янги авлоди ишчилар сафида чиниқиш мактабидан ўтяпти. Меҳнат мавсуми Тошкент Давлат медицина институти студентлари учун ҳам яхши анъанага айланган. Бу йил Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига «Ўзбекистон-60», «Пульс-84», «Қурувчи», «Санфаковец-84», «Кардиолог», «Гиппократ» ва бошқа отрядларнинг 1500 дан зиёд жангчиси зарбдор вахтага турди. Улар Тошкент ва Иваново областларининг қурилиш майдонларида, интернационал ва санитария отрядлари сафида, Тошкент областининг Орджоникидзе райони совхозлари далаларида ишлашяпти. Усмирлар ўртасида тарбиявий ишлар олиб боришяпти, Улуғ Ватан уруши ветеранларига ғамхўрлик кўрсатишяпти.

Медик жангчилар ўз тенгдошларига чақириқ билан мурожаат этишди: Қурилишда ва далада ўқишдагидек аъло баҳога ишлайлик.

Отрядлар муассасалар ва қурилишларнинг коллективлари билан танишиб олишди. Дастлабки меҳнат кунлари ортда қолди. Жангчилар тажрибали ишчилар ва мастерлар раҳбарлиги остида сувоқчилик, бўёқчилик касбларини ўрганиб олишди.

Кўпчилик жангчилар кунлик нормани 120—150 процентга етказиб адо этишяпти. Булар орасида Ш. Шералиев, А. Бозорбоев, И. Фёдорова, Н. Каримова, А. Саидазимов ва бошқалар бор. Ёшлар қийналишдими? Ҳа, осон бўлгани йўқ. Лекин ёшлар шаҳримиз кўркига кўрк қўшажак биноларга ўз меҳнатлари қўшилганидан қувонишади.

Жанговар варақаларда илғорларнинг номлари кўрсатиляпти, қолоқлар танқид қилиняпти. Бу ишда юқори суръат ва яхши натижаларга эришилишини таъминлаяпти. Утган даврда ўнлаб минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. Студентларнинг фаол иштирокида янги уйлар, даволаш ва ўқув муассасалари қуриляпти, ўнлаб тонна сабзавот ва мевалар терилди. Студентлар отрядлар сафида ишлаш билан бирга ғоявий ва маънавий тарбия мактабидан, ўз характерларини чиниқтириш мактабидан ўтишяпти.

Ҳозирча ҳамма учун зарур кундалик шарафли меҳнат авжида. Меҳнат семестри давом этяпти.

Д. ТАЙБЕРГ.

СУРАТЛАРДА: «Шифокор» отряди жангчилари Э. Алиев, Д. Юсупова, Б. Ёдгоров, О. Миртурсунов, Б. Авазбоқиев, Д. Абдуназаров, Р. Мирзаеванинг кайфиятлари хуш — улар бугунги топшириқни ошириб бажаришди; студент А. Турсунбоев малакали сувоқчи; «Ўзбекистон-60» отряди студентлари Н. Муталов ва Н. Самиғов бетон қоргичда ишлагач, суратга тушиш учун ҳозиргина танаффусга чиқишди.

Автор фотолари.

Илмий-техника тараққиёти уфқлари

ЁШ ОЛИМЛАРНИНГ ҲИССАСИ

Тошкент шаҳридаги 189 илмий, лойиҳа-конструкторлик ташкилоти ва 19 та олий ўқув юртида 30 мингга яқин ёш олимлар, инженерлар, фан ва халқ хўжалиги турли соҳаларидаги мутахассислар ишламоқдалар. Бугунги кунда шаҳар ёшларининг барча иш ва режалари бутун республикамиз меҳнаткашлари сингари ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили планларини муваффақиятли бажариш, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик шонли юбилейини муносиб кутиб олишга қаратилган.

Партия даъвати республикамиздаги мавжуд комсомол комитетларини илмий-ишлаб чиқариш потенциалини ишга солишда актив қатнашишга чорламоқда. Бу ҳақда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида сўз юритилди. Комсомолларнинг фан билан ишлаб чиқариш алоқасини мустаҳкамлашдаги иштироки тобора баракали бўлиб бормоқда. Масалан, «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ва Тошкент трактор заводининг комсомол комитетлари илмий-техника ҳамкорлиги тўғрисидаги шартнома асосида маҳсулот сифатини бошқаришнинг автоматик системасини жорий этишди, бу эса юз минг сўм иқтисодий самара беради.

«НИИ-ВУЗ» билан боғдорчилик учун машиналар бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси ва Беруний номидаги Тошкент политехника институтининг ёш мутахассис ва ўқитувчилари узвий ҳамкорлиги натижасида полиз маҳсулотларини йиғиб оладиган машиналар яратилди. Ҳозир уларни янада такомиллаштириш бўйича ишлар олиб борилмоқда. Касб маҳорати конкурсларида ёш мутахассисларнинг иштирок этиши уларга катта ёрдам бермоқда. Комсомол комитетлари, касаба союз ва хўжалик ташкилотлари билан ҳамма жойда ана шундай конкурслар ташкил этилмоқда.

Бу ишда ёш олим ва мутахассисларнинг советлари катта роль ўйнаяпти. «Энг яхши лойиҳачи», «Энг яхши ёш физик», «Энг яхши архитектор» каби номларни олиш учун конкурслар ўтказишда катта тажриба тўпланди. Масалан, «Ташгипрогор», «СредазНИИпроцветмет» институтлари, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ядро физикаси институти, Тошкент зонал экспериментал-лойиҳалаш илмий-текшириш институти бунга мисол бўла олади.

Шаҳарда илмий-тадқиқот институтлари ва корхоналарда ёш олим ва мутахассисларнинг 203 та совети ишлаб турибди. Булар ишлаб чиқариш тараққиётини такомиллаштиришда, маҳсулот сифатини ошириш учун курашда актив қатнашмоқда. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг физика-техника институти ёш олимларидан Б. Набихонов ва Ғ. Умаров ва бошқалар узумни гелиоқуритиш мосламасини ишлаб чиқишди. У Ўзбекистон ССР мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг Бухородаги агросаноат бирлашмасига қарашли «Жилвон» совхозида жорий этилди. Бу йил республика территориясида яна иккита ана шундай мослама қуришга қарор қилинди.

Ҳозирги вақтда шаҳар илмий муассасаларида амалда жорий этиладиган кўплаб илмий-тадқиқотлар бор. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми материалларида таъкидланганидек, бу долзарб проблемаларни тезроқ ҳал этишнинг янги форма ва воситаларини излаш ва такомиллаштириш лозим. Бу вазифаларни ҳал этишда бизнингча, олим, мутахассис, студентлардан иборат комплекс ижодий ёшлар коллективларини тузиш керак.

Геология ва нефть ҳамда газ конларини қидириш институтининг комплекс ижодий ёшлар коллективининг фаолияти айниқса диққатга сазовордир. Коллективда ижодий изланиш, ўзаро талабчанлик, ўртоқларча бир-бирига ёрдам, талабчанлик вазияти яратилган. Бу эса катта ижодий муваффақиятларга эришиш имконини бермоқда. Бу коллектив катта муваффақиятлари учун ВЛКСМ Марказий Комитетининг ёрлиғи билан мукофотланди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг комсомол ташкилотлари секретарлари умумқўшин кенгашидаги нутқида айтилган сўзлар шаҳримиз ёш олимлари учун ҳаракат программаси ҳисобланади. Яъни ишлаб чиқаришга фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқларини, барча янги, илғор нарсаларни жорий этиш вазифаси турибди. Бу ёшларга ўз талант ва қобилиятларини намоён этиш учун мислсиз имкониятлар очиб бермоқда.

В. ЛИ,
Тошкент шаҳар комсомол комитети илмий ёшлар бўлимининг мудири.

Рейддан кейинги ўйлар

Яна «фирма» ҳақида

Кўп йиллар муқаддам И. Ильф ва Е. Петров жаҳонга машҳур «Антилопа—Гну» автомашинасини, унинг доимий ҳайдовчисини кўрсатишган эди. У ўз корхонасининг рақобат қилиш қобилиятини кўрсатиш мақсадида автомобиль ёркин яшил ранги ёнига «Кел, сайр қилдираман» деб ёзиб қўйган эди. Шундан буён автомобиль транспорти тараққиётида кўпгина даврлар ўтди, заводлар ишлаб чиқараётган замонавий автомобиллар чиройли безатилгани, техника жиҳатдан жаҳон стандарти даражасида туриши, ҳатто ундан ҳам зиёдлиги билан ажралиб туради. «Лада», «Нива», «Волга» ва «Москвич»лар жаҳон бозорларида тобора катта обрў қозонаётгани бежиз эмас. Бу машиналарни бошқариш қулай, хизмат кўрсатиш эса оддий, тежамкор машиналардир.

Бироқ баъзи шахсий автотранспорт эгалари чамаси ўз автомашиналари маркасидан қониқиш ҳосил қилишмаган шекилли, ён ва орқа ойналарини бўяб-безамоқдалар, машина қанотлари ва кузовларига ҳар хил ёзувлар, журналлардан олинган расмларни, баъзи ҳолларда ҳаёсиз расмларни ёпиштириб қўймоқдалар.

Бугун биз бундай бўяб-бежалган машиналарнинг эгалари исм-шарифларини айтиб ўтирмаймиз. Зотан, бу кишилар бундай «машғулот»нинг сариқ чақага қимматлиги ва ҳатто зарарли эканлигини асосан англаб етишган. Машиналарни Голливуд, француз телевидениеси, чет эл буюмлари, НАТО ва ЕЭС эмблемалари билан безатиш баъзи одамларнинг истеҳзоли кулгисига сабаб бўлади, холос.

Аммо биз ўйлаймизки, бу ишлар унчалик оддий нарса эмас. Ғарб давлатларининг идеологик диверсиялар, қўпорувчилик ва разведка марказлари мутахассислари аллақачондан бери ёшлар доирасига асосий эътиборни қаратмоқдалар. Улар оғирчилик ва йўқчиликларни билмаган урушдан кейинги авлоднинг иродаси бўшроқ ва ҳар хил найрангларга лаққа тушади деб хомхаёл қилмоқдалар. Ғарб дунёсининг идеологлари ва ишбилармонлари жимжимадор суратларни кўпайтиришар экан, ёшларни гўёки капитализмнинг «афзаллик»ларига ишонтирмоқчи бўладилар.

Аммо баъзи автомашиналар салонларидаги ҳар хил суратларда акс этаётган давлатларнинг байроқлари остида империализм қандай жиноятлар қилаётгани ҳаммага маълум-ку.

Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент шаҳар комитети, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг Ички ишлар бошқармаси давлат автомобиль инспекцияси билан ҳамкорликда тадбирлар ишлаб чиқди ва амалга оширди. Натижада автомобиль конструкциясида кўзда тутилмаган шахсий автомашиналардаги қўшимча жиҳозлар олиб ташланди. Шунингдек, ҳаракат мобайнида ҳайдовчиларни чалғитадиган ва йўлда авария ҳолати туғдиришга сабаб бўладиган ҳар хил ёзув ва расмлар олиб ташланди.

Оператив комсомол отрядининг аъзолари йўл-патруль хизмати инспекторлари билан ҳамкорликда автомашиналарнинг эгалари билан суҳбатлар ўтказишди. Улар ўзлари фойдаланган эмблемаларнинг моҳияти ва зарарини тушунмасдан Ғарб мамлакатларининг давлат символларини пропагандa қилишга ўзлари билмаган ҳолда кўмаклашганлар. Тилни асло билмаслик эса шунга олиб келганки, бир қатор текширилган автомашиналарда енгилтак сўзлар ёзиб қўйилган экан.

Машинани бошидан-охиригача «янги фирма»дан чиққанидек қилиб кўрсатиш жазаваси айниқса олий ўқув юртлари ва техникумларнинг студентлари текширган автомашиналарда яққол намоён бўлди. Ўқув юртлар комсомол комитетлари ва ўқитувчилари бу ҳақда жиддий ўйлаб кўришлари керак.

Наҳотки, улар автомашиналарнинг «безаги» ортида Вьетнамнинг синган дарахтлари, Ливан ва Фаластин фожиаси, Никарагуа ва Чили чекаётган жафолар, қон, кўз ёши, бахтсизлик, очяланғоч болалар, сиёсий тўнтаришлар ва ўлдиришларни кўрмасалар!!

Ҳа, бошқалардан ажралиб туриш учун турли хил тамғаларни ёпиштиришдан олдин яхшилаб ўйлаб олган маъқулроқ.

Л. ПОЛИКОВСКИЙ,
рейд қатнашчиси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯ ГРАЖДАНЛАРИГА ДАЪВАТ

БОНН. ГФР тинчлик тарафдорлари «Крефельд хитобномаси» ташаббускорлари Кельнда баёнот бериб, Ғарбий Германия гражданларини мамлакат Американинг биринчи зарба урадиган ракета-ядро воситалари учириладиган майдонга айлантирилишига қарши курашни кучайтиришга чақирдилар. ГФР жамоатчилигининг «Крефельд хитобномаси»ни ҳозиргача 5 миллиондан ортиқ киши имзолади.

Ядровий қуролланиш пойгаси, деб уқтирилади ҳужжатда, уруш хавфини кучайтиради, дунёни фалокат жарига судрайди. Иккинчи жаҳон уруши 50 миллиондан ортиқ кишининг ёстиғини қуритган эди. Башарти термоядро урушининг олди олинмаса, у инсоният цивилизациясини, бутун планетамизни батамом яксон этади, деб таъкидлашади баёнот муаллифлари.

Уруш хавфи қаршисида биз қуролланиш пойгасини тўхтатишни, ёппасига қуролсизланишга киришишни талаб қиламиз.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

СОФИЯ. 2,7 миллиондан зиёд чет эллик ва болгариялик турист шу йилнинг олти ойи мобайнида Қора денгиз соҳилида ва Болгария шифохоналарида дам олди. Шу давр ичида ташкил этилган туристлар 1,3 миллион кишига етди. Уларнинг 19,1 проценти СССРдан, 17,7 проценти ПХРдан ва 16,4 проценти ЧССРдан келди. Қора денгиз бўйидаги бу йил ўзининг 25-мавсумини очган «Қуёшли соҳил» курорти меҳмонларга айниқса манзур бўлмоқда. Чорак аср мобайнида бу ерда 25 минг ўринли 113 та меҳмонхона, 100 минг ўринли курорт посёлкаси ва 7 та кемпинг қурилди.

ХАНОЙ. Вьетнамнинг энг жанубий вилояти — Миньхай ирригаторлари денгиз соҳилидаги 445 минг гектардан кўпроқ ерни ўзлаштирдилар. Бу ерда авж олдириб юборилган ўрта ва майда ирригация иншоотлари —каналлар, дамбалар ва тўғонлар комплекс равишда қурилаётганлиги туфайли шўр сувнинг шолипояларга кириш йўлини бекитиб қўйишга ва чучук сувнинг энг мақбул даражасини белгилашга муваффақ бўлинди. Бу эса шолипояларни кенгайтириш имконини берди, йилига бир неча марта шоли ҳосили олиш учун шароит яратди. Миньхай тажрибаси республиканинг кўпгина вилоятларида кенг оммалаштирилди.

УЛАН-БАТОР. Монгол олимлари ҳозирги вақтда 18 та йирик фундаментал проблемани ўз ичига олувчи қарийб 100 та мавзу бўйича тадқиқот олиб бормоқдалар. Бундан ташқари, ҳозирги беш йилликда улар СССРдаги ва бошқа қардош мамлакатлардаги касбдошлари билан биргаликда муҳим назарий ва амалий аҳамиятга эга бўлган 50 тадан кўпроқ мавзу устида биргаликда иш олиб борадилар. Биргаликдаги Монгол-Совет биология, геология ва маданият тарихига оид экспедицияларнинг изланишлари туфайли мамлакатнинг ҳайвонот ва ўсимлик дунёси синчиклаб ўрганиб чиқилди, кўпгина янги тарихий ёдгорликлар очилди, фойдали қазилмаларнинг ката-катта конлари харитага киритилди. МХР Фанлар академиясининг президенти, академик Ч. Цэрэн академиянинг яқинда бўлган сессиясида айтганидек, бу йил монгол олимлари чорва молларнинг сермаҳсул зотларини ҳамда дон ва сабзавот экинларининг янги навларини етиштириш учун биология ва қишлоқ хўжалиги фанлари соҳасида илмий ишлар ўтказишади.

МАХФИЙ АЙҒОҚЧИЛИК

ЛОНДОН. Консерваторлар ҳукуматининг директиваларига мувофиқ Британия махсус маҳкамалари мамлакатдаги урушга қарши ташкилотларнинг активлари, жумладан энг оммавий ташкилот бўлмиш ядровий қуролсизланиш ҳаракати вакиллари орқасидан махфий айғоқчилик қилмоқдалар.

Урушга қарши ташкилотларнинг активлари махсус маҳкамаларнинг сурбетлик фаолиятига қарши неча марталаб далил-исботлар билан ва ҳужжатлар билан тасдиқлаб норозилик билдирган эдилар. Уларнинг баёнотларида консерваторлар сиёсатидан норози бўлган инглизлар орқасидан доимий айғоқчилик қилиш инсон ҳуқуқларини қўпол равишда бузаётганлиги уқтириб ўтилган эди. Бу айғоқчилик «миллий манфаатларига хавф соладиган қўпорувчилик, террорчилик ёки жосуслик фаолияти» фактлари очиқ-равшан бўлган тақдирдагина телефондаги гаплашувларни тинглашга йўл қўядиган қонунга ҳам мутлақо зиддир.

СЕНАТОРНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН. Калифорния штатидан сайланган демократ сенатор Алан Крэнстон бу ерда, Американинг Покистонга катта миқёсдаги ҳарбий ёрдамини қоралаб гапирди. У конгрессда берган баёнотида АҚШнинг Покистонга бераётган 3,2 миллиард долларли ҳарбий-иқтисодий ёрдам программасини амалга оширишни тўхтатиб қўйишга чақирди, аввало Покистонга ўз ядро қуролини яратиш соҳасида зўр бериб олиб борилаётган ишлар ҳақидаги кўпдан-кўп хабарлар синчиклаб текшириб чиқилгунча унга замонавий «Ф—16» бомбардимончи қирувчи самолётларни етказиб бермай туришни талаб қилди.

Ядро қуролини тарқатмаслик иш группасининг мажлисида сўзга чиққан қуролсизланиш соҳасидаги экспертлар Покистондан олинаётган кўпгина маълумотлар шу мамлакат ҳукмрон доиралари ўз ядро потенциалига эга бўлиб олишга қизиқаётганликларидан далолат беришини уқтириб ўтдилар. Покистон ядро бомбасини яратиши тўғрисидаги масала Покистон-Хитой мустаҳкам техникавий ҳамкорлиги муносабати билан алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Объективда—Кампучия

Кампучия пойтахти Пномпенни қайта туғилган шаҳар деб аташади. Бундан беш йил муқаддам шаҳар бутунлай харобазорга айланган эди. Полпот шайкалари шаҳарни бутунлай вайрон қилган эдилар. Эндиликда ёш республика пойтахти қиёфаси бутунлай ўзгариб кетди. Бу ерда қатор саноат корхоналари, ўқув муассасалари, музей ва библиотекалар ишлаб турибди.

СУРАТЛАРДА: Пномпень марказидаги Ачар Мин кўчаси; дам олиш кунларидан бирида.

ТАСС фотохроникаси.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

• ГАЗЕТХОН ИЛТИМОСИ

САРИҚДАН КЕЙИНГИ ПАРҲЕЗ

Ҳурматли редакция! Сариқ хасталиги қандай касаллик? Уни даволашда ва парҳезда асосан нималарга эътибор бериш керак?

Ф. НИЗОМОВА,
Олча кўчасида истиқомат қилувчи.

Сариқ хасталиги (вирусли гепатит) ўткир юқумли касаллик бўлиб, уни вируслар келтириб чиқаради. Бу хасталик дунёнинг ҳамма қитъаларида кенг тарқалган бўлиб, ҳозирги пайтда юқумли касалликларнинг «карвонбошиси» бўлиб қолди.

Хасталик вируслари жигар ҳужайраларининг кушандаси бўлиб, уларни емиради. Натижада жигар шишади ва ишлаб чиқарилган ўт димланиб қонга сўрилади. Бунинг оқибатида кўз оқи ҳамда тери сарғаяди. Шунинг учун ҳам бу хасталик сариқ касали номи билан юритилади.

Маълумки, киши организмида жигарнинг мавқеи ғоят муҳим бўлиб, айниқса модда алмашинуви жараёнида, заҳарли моддаларни зарарсизлантиришда фаол иштирок этади. Организм учун бу қадар зарур аъзонинг вирусли гепатит касаллиги туфайли жароҳатланиши анча узоқ вақт давом этадиган ўзгаришлар билан намоён бўлиб, касалликнинг жиддий хасталиклардан бири эканлигидан далолат беради.

Бемор шифохонадан тузалиб чиқаётган вақтда сариқлик бутунлай тугаб, ўзини яхши ҳис қилса ҳам, жигардаги баъзи ўзгаришлар ҳали тугалланмаган, организмдаги мураккаб модда алмашинуви ва баъзи биокимёвий жараёнлар ўз аслига қайтмаган бўлади. Шунинг учун ҳам вирусли гепатитдан тузалган беморлар анча вақтгача парҳез сақлаб, режимга қатъий риоя қилишлари керак.

Хўш, касалхонада тузалиб чиққандан сўнг бемор нималарга эътибор бериши керак? Беморга шифохонадан чиққандан кейин 10 кун уй шароитида бўлишига, бу вақтда енгил гимнастика машғулотлари билан шуғулланиш, тоза ҳавода бир оз юришга рухсат берилади. Бемор ўзини совуқ қотишдан, ёзда офтоб уришдан, қаттиқ ҳаяжонланиш каби ножўя таъсирлардан эҳтиёт қилиш лозим. Туристик саёҳатларга чиқиш ман этилади.

Бемор касалхонадан чиққанидан кейин камида 4—5 ҳафтадан кейин меҳнат фаолиятига қайтиши мумкин. Узоқ вақт олиб борган кузатувларимиз шуни кўрсатадики, касалликдан тузалгандан сўнг узоқ жойлардаги курортларга эрта борган кишиларда кўпинча (иқлим шароити ўзгариши натижасида) касаллик қайталанар экан. Шунинг учун олти ойгача узоқ жанубий курортларга бориш тавсия қилинмайди. Яқин атрофдаги маҳаллий дам олиш уйлари ва санаторийларда дам олиш фойдалидир.

Вирусли гепатитдан тузалган беморларга профилактик эмлаш (қоқшол ва қутуришдан ташқари) олти ой давомида, болаларда эса бир йилгача рухсат этилмайди. Планлаштирилган операциялар кечиктирилади. Вирусли гепатитдан тузалган аёллар бир йилгача ҳомиладорликдан сақланишлари керак.

Овқатланиш режимига алоҳида эътибор бериш лозим. Бемор истеъмол қиладиган таом, биринчидан жигарни муҳофаза қилиш керак бўлса, иккинчидан организмни тўйимли, етарли калорияга эга бўлган озуқа билан таъминлаши керак, учинчидан сифатли аминокислоталарга эга, оқсил моддаларга, витаминларга бой ва жигарга салбий таъсир кўрсатадиган моддалардан ҳоли бўлиши лозим. Овқатни суткасига 5—6 маҳал, маълум соатда ва меъёрида истеъмол қилиш мақсадга мувофиқдир.

Хасталикдан бош кўтарган бемор ейдиган овқат бир суткада 3000— 3500 килокалорияга эга бўлиши зарур. Парҳезда асосан сут ва сутдан тайёрланган маҳсулотларни тавсия қиламиз: янги тайёрланган қатиқ, сузма, кефир, творог, ширчой, ширқовоқ, ширгуруч. Ёғсиз мол ва қўй гўштини қайнатиб пишириш ёки қийма қилиб буғлаб пиширилган котлет, тефтелиларни истеъмол қилиш керак. Шунингдек серсабзи ва лавлаги солинган шовла, серқатиқ мастава, карам, сабзи ва турли кўкатлар қўшиб тайёрланган шўрва, қовоқли, картошкали, кўкатли манти, сомса, карамли, токли дўлмалар ҳам фойдалидир. Сутдан тайёрланган сўкли, гречкали ёки манний крупали бўтқалар ғоят фойдали, осон ҳазм бўладиган овқатлардир. Таомларга эритилган сариёғ, маргарин мойлари, кунгабоқар, зиғир, писта мойи ёки мағизлардан тайёрланган мойлар ишлатилиши айни муддао бўлади.

Парранда гўштини терисини олиб ташлаш, балиқларни эса пиширилган ҳамда димланган ҳолда ёғсиз турлари (судак, леш, треска, окунь, хек) истеъмол қилинади. Янги пиширилган оз миқдорда, ҳафтасида 1—2 маротаба тухумни сариғи билан, бошқа кунлари сариғисиз ейиш мумкин. Ноннинг олий навларини ва ёпган нонни тамадди қилиш мумкин. Суви қочганроқ нон бўлса яна ҳам яхши.

Ширинликлар д а н қанд, шакар, карамель конфетлар, парварда, новвот, олчали, беҳили, қулупнайли ва малинали мурабболарни тановул қилиб туриш керак. Кунига бир ош қошиғида асал еб туриш ҳам фойдали, чунки унинг таркибида жигарга шифобахш таъсир этувчи моддалар кўп.

Ҳўл мевалардан узум (айниқса ҳусайни ва кишмиш навлари), олма, ширин анор, нок, беҳи, анжир, шафтоли, ўрик, олхўри, мандарин, апельсин, лимонлар ва уларнинг шарбатлари ҳам шифобахшдир. Тарвуз, қовоқ, помидор, бодринг, кўкатлар ҳам тавсия этилади. Бир суткада ҳаммаси бўлиб икки-икки ярим литргача суюқлик ичиш лозим. Суюқлик балансини мева шарбатлари, компотлар, кисельлар, тарвуз суви, Тошкент минерал суви, Боржоми, 4 ва 17 рақамли Ессентуки, Словян, Смирнов сувлари ҳисобига тўлдирилади.

Қуйидаги таомлар ва ичимликларни истеъмол қилиш қатъий ман қилинади: спиртли ичимликларнинг ҳамма турлари. Тузланган, дудланган ва сиркаланган маҳсулотлар, қовурилган таомлар, қўй, мол ёғлари, от гўшти, ўрдак ва ғоз гўштлари тўғри келмайди. Палов, кабоб, сомса, норин, қази, қарта, колбаса (докторский нави ва мол гўштидан тайёрланган сосискадан ташқари), тузланган балиқларни ҳам истеъмол қилмаслик керак. Ширинликлардан торт, пироженое, шоколадли конфетлар, шоколад, какао, шунингдек аччиқ дамланган чой ҳам тавсия қилинмайди. Аччиқ гаримдори, мурч, сирка, горчица, хрен, пиёз, саримсоқ пиёз, қўзиқорин, ёнғоқ, турп, редиска, шавель мутлақо тўғри келмайди.

Бемор шифохонадан чиққач бир, уч, олти ойдан кейин, лозим бўлган тақдирда эса бир йилдан сўнг ҳам врач кўригидан ўтиб туриши керак.

Биз юқорида кўрсатиб ўтган режим ва парҳезнинг қайси турлари беморга монанд бўлишини, қанча давом этишини врач аниқ белгилаб беради ва организмда ўзгаришлар рўй берган тақдирда эса, уларни ўз вақтида аниқлаб, керакли чораларни кўради. Шунинг учун сариқ касалидан тузалган барча беморлар врач тайин қилган муддатларда кўрикдан ўтиб туришлари зарур.

С. МУҲАМЕДОВ,
Ўзбекистон ССР эпидемиология, микробиология ва юқумли касалликлар илмий текшириш институтининг директори, медицина фанлари доктори.

М. ТУРОПОВ,
институт лабораторияси мудири, медицина фанлари кандидати.

Меҳнаткашларнинг сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилиш учун даволаш муассасаларида ҳамма шароитлар яратилган. Октябрь революцияси номли тепловоз-ремонт заводи қошида ташкил этилган медицина пункти ишчиларга намунали хизмат кўрсатмоқда.

СУРАТДА: медицина пункти мудираси О. Михайлова беморнинг қон томирини тинглаяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

• Шаҳар гигиенаси мавзуида

СУВ ТОЗАЛИГИ УЧУН

Инсон ҳаётида сувнинг ғоят муҳимлигини машҳур ҳаким Абу Али ибн Сино бундан минг йил илгари таърифлаб, сувдан тўғри фойдаланиш, сув манбаларини озода, покиза сақлашни ўз асарларида алоҳида кўрсатиб ўтган эди.

Маълумки, сувсиз ҳаёт бўлиши мумкин эмас. Сувнинг киши организмига физиологик аҳамияти билан бирга, гигиена жиҳатдан ҳам муҳимдир. Ундан киши баданини тоза тутиш, кийим, уй-жой ва хўжаликда озодагарчилик учун кенг фойдаланилади.

Очиқ гап, агар биз шаҳар территориясидан оқаётган сувдан озроғини микроскоп орқали кузатсак, унда турли-туман микроорганизмни кўрамиз. Ифлос сув, яъни тозаланмаган сув аҳоли ўртасида турли касалликлар кўпайишига сабаб бўлади. Ариқ, ҳовуз, анҳор ва шунга ўхшаш сув манбаларидан истеъмол учун фойдаланиб бўлмайди.

Ҳозирги пайтда мамлакатимизда аҳоли моддий фаровонлигининг ошиб бориши, санитария ишларининг яхшиланиши, маданий-маиший хизмат кўрсатишнинг янада юксалиши туфайли бир кишининг бир кунлик ўртача сув истеъмол қилиши кўпчилик шаҳар ва районларда, шу жумладан Тошкентда 500 литрдан, қишлоқ шароитида 100 литрдан ошди. Тошкент шаҳрининг деярли ҳамма аҳоли яшаш жойлари тўлиқ водопроводлашган.

Лекин, афсус билан айтиш керакки, шаҳримиздаги ариқлар ва анҳорлар санитария-гигиена талабларига жавоб бермайди. Бундай сув манбалари тоза эмас. Ариқ ва анҳорлар вақтида тозалаб турилиши, ахлат-чиқиндилар ташланмаслиги ва улардан доим зилол сувлар оқиб туриши лозим. «Сув тозалиги учун!» шиори ҳаммамизнинг шиоримиз ва унга амал қилиш бурчимиз бўлиши керак.

И. ИЛЬИНСКИЙ,
Ўзбекистон ССР санитария, гигиена ва касб касалликлари илмий-текшириш институти сув ва тупроқ лабораториясининг мудири, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач, профессор.

• Шифобахш неъматлар

МЕВАЛАРДА ҚАНДАЙ ХОСИЯТ БОР?

Оқшомхонлардан М. Зуннунов, Ш. Тоиров, С. Нурматова, Н. Мираҳмедов ва бошқа ўртоқлар редакциямизга хат йўллашиб, меваларнинг инсон саломатлигига қандай фойдалари борлигини сўрашибди.

• • •

Она диёримизнинг олтин тупроғида турфа мевалар, ширин-шакар неъматлар етиладики, булар инсон аъзои-танига ором, қувват, дармон бўлади. Тошкентдек азим шаҳримиз бағрида боғ-роғлар, ҳар хил мевалар борки, улардан ёзин-қишин баҳраманд бўламиз. Шаҳарга яна кўплаб мевали дарахтлар ўтқазсак ҳам нону-насибамиз бўлади, ҳам ҳаво мусаффолашади, шаҳар жамоли очилади.

Шаҳримизда ва шаҳар атрофида етиштириладиган меваларимизнинг баъзи хосиятларини шундай таъриф этамиз:

● ЁНҒОҚ. Табиатнинг бу ноёб меваси тўйимли, калорияси ғоят юқори, витамин ва минерал тузларга бойлиги билан алоҳида ажралиб туради. Ёнғоқ дарахти ўзидан циан бирикмали газ ишлаб чиқаради. Бу газ чивин, пашша ва бошқа зарарли ҳашаротларга қирон келтиради. Ёнғоқ барги транспортлардан чиқаётган, кўмир кукуни ва солярканинг чала ёнишидан чиқадиган заҳарли газларни, металл оксидлари (қўрғошин оксидини) ютиб, ҳавони тозалайди.

● ТУТ. Бу мевада углеводлар, малтоза, сахароза, глюкоза, фруктоза ҳамда турли витамин ва бошқа оқсил моддалар мавжуд. Тут мевасидан тез-тез баҳраманд бўлган одам сариқ касали билан оғримайди.

● АНЖИР. Яқинда химикларимиз анжирдан терига оқ доғ тушганда даво бўладиган дори олишди. Бу мевада кўп миқдорда глюкоза, сахароза ва турли витаминлар бор. Унда жуда кўп каротин ва полифенол моддаси бор бўлиб, меваси қорин оғриғини даволайди ва дизентерияни тўхтатади.

● ОЛМА. Ҳаммага маълум бу мевада жуда кўп аскорбин кислотаси, темир ва фолевая кислота мавжуд. У киши саломатлиги учун жуда катта аҳамиятга эга.

● ЎРИК. Бу мева кимёвий состави ва тўйимлилиги билан ажралиб туради. Данак устидаги гўштли пўсти, данаги ичидаги мағизи ғоят мазали. Текширишлар шуни кўрсатдики, ўрик ўзида рангли металлар составини — кумуш, олтин, мис, руҳ ҳамда углеводларни, витаминларни тўплайди. Айниқса ўрикда кумушнинг бўлиши турли заҳарли микробларни организмда ўлдиради ва кўпайишига йўл қўймайди.

Ўрик кўпроқ миқдорда карбонат ангидрид газини ўзининг барги орқали ютиб, кўпроқ миқдорда кислород газини ҳавога тарқатиб чиқаради. Бу эса атроф-муҳитни муҳофаза этади.

● АНОР. Бу ўсимлик офтобли жойда яхши ҳосил беради. Анорда киши организми учун зарур кобальт элементи кўп, у қон таркибига киради, шунинг учун анор кишилар организми ва саломатлиги учун жуда зарур. Унда турли хил витамин ва ферментлар бор. Шарбати иштаҳа очади.

Меваларни истеъмол қилаётганда қуртламаганига, бузилиб (ачиб) қолмаганига ва тоза бўлишига алоҳида аҳамият беринг. Ёз кунлари меваларни пала-партиш ейиш, ювиб-тозаламасдан истеъмол қилиш ошқозон-ичак касалликлари келиб чиқишига сабаб бўлади.

А. ЁҚУБОВ,
химия фанлари кандидати, доцент.
О. ИСАБЕКОВ,
Ўзбекистон ССР Давлат стандартлари бошқармаси қишлоқ хўжалиги бўлимининг бошлиғи.

АКС-САДО

МУНОЗАРАНИ ГАЗЕТХОНЛАР ДАВОМ ЭТТИРИШАДИ

«ВРАЧ ОБРЎСИ»

«Тошкент оқшоми»нинг шу йил 1 август сонида Ўрта Осиё медицина педиатрия институти ректори, медицина фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби В. Мажидовнинг шарафли ва фахрли касб кишилари—совет врачларининг меҳнаткашларнинг сиҳат-саломатликларини муҳофаза қилишдаги бурчлари, уларнинг обрў-шарафлари, муқаддас бу касбни қандай ардоқлашлари кераклиги ҳақидаги мақоласи босилган эди. Мақола ҳамшаҳарларимизда ғоят қизиқиш уйғотганлиги редакциямизга келаётган кўплаб мактублардан ҳам сезилиб турибди. Қуйида ана шу хатлардан айримларини оқшомхонлар диққатига ҳавола этмоқдамиз.

Мен Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби В. Мажидовнинг «Врач обрўси» мақоласини диққат-эътибор билан, мароқ билан ўқиб чиқдим. Врачлик касби шундай муқаддас ва шарафлики, бусиз ҳаётни, инсон ҳаётини тасаввур қилиш мумкин эмас. Жонажон Коммунистик партиямиз ва Совет ҳукуматимиз меҳнаткашларнинг сиҳат-саломатликларини муҳофазаси учун ҳамма шароитларни —шинам касалхоналар, поликлиникалар, амбулаториялар, санаторийлар ва бошқа ўнлаб медицина муассасалар эшигини кенг очиб қўйибди. Бу ерларда врач-шифокорлар халқ саломатлиги учун меҳнат қилишади. Бемор эса, фақат врачдан нажот кутади. Шундай экан, врач ўз маданиятини, обрўсини доим ошириши, камтар, ширинсухан бўлиши, беморни сидқидилдан даволаши, самимий ва софдил бўлиши керак.

Б. КАРИМОВ,
Тошкент Давлат маданият институтининг доценти.

●

Менинг ўғлим Мирзааҳмад шундай ёз кунида негадир қаттиқ шамоллаб, иситмаси кўтарилиб кетди. Тезда участка врачини чақирдиқ. У ўғлимнинг дарди оғирлигини, лекин тузалиб кетишини айтиб, касалхонага йўлланма ёзиб берди. Бешқайрағочдаги кўп профилли касалхонада ўғлим бир қанча вақт ётиб, даволаниб чиқди. Пульмонология бўлимининг мудири Мастура Иноғомова ва даволовчи врач Умида Олимхўжаева ўғлимнинг соғайиб кетишига жуда кўп жон куйдиришди. Шундай ажойиб врачларимиз борлигидан ғоят фахрландим.

О. МИРЗАРАҲМАТОВА,
Тошкент шаҳар Советининг депутати.

●

Аввал мен Юнусободда яшаган эдим. 5-болалар поликлиникаси ходимларини ўта миннатдорчилик билан ёдга оламан. Эмизикли боламининг ўпкаси шамоллаш даражасига келиб қолган эди. Врач ва ҳамшира уч мартадан уйимизга келиб, унинг ҳолидан хабар олиб турди. В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси медицина-санитария қисми поликлиникасида бутунлай ўзгача муносабатга дуч келдим. Уч ярим ёшли ўғлим касал бўлиб қолди. Уни врачга кўрсатдим. Участка врачи ҳам, бўлим мудири Ягуфарова ҳам унинг касаллигини тан олмади ва муолажа тайинламади. Ўғлим бетоблигича қолди. Кейин бирдан ҳарорати кўтарилиб кетди, юзларига яра чиқиб, йиринглаб кетди. Шундан кейин уни 92-болалар боғчасига қабул қилмай қўйишди. Хирургдан таносил касалликлари диспансерига, участка врачига, Ягуфаровадан яна диспансерга қатнайвериб ҳолдан тойдим. Лекин ўғлимга муолажа ёзиб беришмади. Бюллетень ҳам беришмади. Ишхонамга нима дейман!

Т. ЛИТВИНОВА.

●

Дори-дармоннинг ўрни бошқа, лекин яхши сўзнинг ҳам таъсири катта экан. Бунга биз онамиз касал бўлиб қолганда «Тез ёрдам» машинасида келган 9-подстанция врачи У. Норованинг муносабатида иқрор бўлдик.

У беморни синчковлик билан текшириб чиқди. Дори-дармон тайинлади, ширин сўзлар билан кайфиятни кўтарди. У кетганидан кейин онамизнинг аҳволи яхши бўлиб, кайфияти кўтарилди. Биз ҳам ўзимизни эркин ҳис қила бошладик.

У. Норова, шаҳар эндокринология диспансерининг бўлим мудири Н. Бокова, шаҳар онкология диспансери бош врачининг ўринбосари В. Мурзина сингари врачлар доим саломат бўлсин.

В. СМИРНОВА.

„ТО" спорт ҳафтаси

Тошкент—Олмаота шахмат матчи

1 августда газетамизда сиртқи «Дўстлик матчи»нинг ҳар икки тахтасида олмаоталик шахмат мухлисларининг юришлари эълон қилинган эди. Улар ўзлари оқ доналар билан ўйнаётган биринчи тахтада навбатдаги — ўн иккинчи юришни эълон қилишди— Cg5—f4. Иккинчи тахтада эса газетхонларимизнинг a2—a3 юришига Kd7—d6 билан жавоб беришган эди.

Газетхонлардан тошкентликлар оқ доналарда ўйнаётган иккинчи тахтадаги навбатдаги — ўн учинчи юришни таклиф этиш, биринчи тахтада эса олмаоталикларнинг Cg5—f4 юришига қандай жавоб бериш ҳақида фикр билдирилишини сўраган эдик.

Редакция шахмат мухлисларидан кўплаб таклифлар ёзилган хат олди. 30 газетхон таклифини телефон орқали хабар қилди. Уларнинг кўпчилиги биринчи тахтада олмаоталикларнинг ўн биринчи юришига 0—0 (рокировка) билан жавоб беришни, иккинчи тахтада эса ўн учинчи юришни Cc4-a2 тарзида бўлишини таклиф этишган. Жумладан, Б. Офицеров, Н. Костин, Г. Исматуллаева, Г. Юсупов, Ж. Шокиров, Б. Долимов, И. Мирзагалимов, К. Кирясов, И. Зокиров, И. Мусаев ва бошқалар шундай таклиф билдирганлар. Бу юришлар тўғри деб топилди ва олмаоталик шахмат мухлисларига маълум қилинди.

Энди ҳар икки тахтада қилинган юришларни эслатиб ўтамиз. Биринчи тахтада: 1. e4e5 2. KcЗKf6 3. f4d5 4. fe K:e4 5. d3K c3 6. вcd4 7. Kf3 Kc6 8. Ce2Cc5 9. Cg5 Фd5 10. c4 Cв4+ 11. Kpf2 Ф c5 12 Cg5 0—0 Иккинчи тахтада: 1. d4d5 2. c4dc 3. Kf3 Kf6 4. e3 cg4 5. C:c4 e6 6. h3 Ch5 7. Kc3 a6 8. g4 Cg6 9. Ke5 Kd7 10. Ke5: g6h7:g6 11. Фdl—f3 Kb8—c6 12. a2a3 13. Cc4—a2

ОЛМАОТА — ТОШКЕНТ

ТОШКЕНТ — ОЛМАОТА

Ҳурматли газетхонлар! Сиртқи шахмат матчи қандай боряпти! Бу ҳақдаги фикр ва мулоҳазаларингизни кутамиз.

Бизнинг адресимиз: Тошкент шаҳри, ГСП, Ленин кўчаси, 41, «Тошкент оқшоми» («Дўстлик матчи»)га. Таклифларингизни 325885, 330874, 325680, 325681 телефонлари орқали ҳам хабар қилишингиз мумкин.

● ОММАВИЙЛИКДАН — МАҲОРАТ САРИ

ЁШЛАР СПОРТ ЎЙИНЛАРИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети янги мусобақалар ўтказишни белгилади. У республика ўсмирлар спорт ўйинлари деб номланади. Беллашувлардан кўзда тутилган асосий мақсад физкультура ва спортни ўсмирлар, йигит ва қизлар ўртасида мумкин қадар кенгроқ пропаганда қилиш, уларни спорт билан мунтазам шуғулланишга жалб этишдан иборат.

Республика ўсмирлар ўйинларининг асосий мусобақалари совет халқининг Улуғ Ватан урушида қўлга киритган Буюк Ғалабасининг 40 йиллигига бағишланади.

Беллашувларга завод, қурилиш, олий ўқув юртлари, аҳоли турар жойларидаги физкультура коллективларида старт берилади. Кейин район, шаҳар ва область мусобақаларида ғолиб чиққан спортчилардан республика терма командаси ташкил этилади.

Спортнинг 35 тури бўйича финал мусобақалари ўтказиш мўлжалланмоқда. Беллашувлар Тошкент шаҳридаги энг яхши спорт базаларида ва барча областларнинг марказларидаги спорт иншоотларида ўтказилади. Финал учрашувларида ғолиб чиққан ва совринли ўринларни эгаллаган спортчилар келгуси йилнинг ёзида Москва шаҳрида бўладиган ўсмирлар спорт ўйинлари мусобақаларида республика шарафини ҳимоя қилиш ҳуқуқига эга бўладилар.

ЯХШИ НИЯТ БИЛАН

Сентябрь ойида Тошкентда бошланадиган ўқувчиларнинг Бутуниттифоқ XVII спартакиадасига тайёргарлик кўриш ҳал қилувчи паллага кирди. Республикамиз шарафини ҳимоя қиладиган спортчилар сўнгги машқларни алоҳида план асосида олиб боришмоқда. Уларнинг орасида спорт гимнастикачилари ҳам бор.

Куч ва маҳорат жиҳатидан деярли тенг бўлган икки состав йилнинг асосий беллашувларига тайёргарлик кўрмоқда. Уларнинг орасида беш спорт мастери, 6 спорт мастерлигига кандидат бор. Қизлар ҳар жиҳатдан халқаро классли спорт мастери Ирина Бараксановага тенглашишга ҳаракат қилишяпти. Бу спортчининг маҳорати ҳақида сўзлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ. У шу йилнинг ўзида икки марта йирик мусобақаларда ғолиб чиқиб шоҳсупанинг энг юқори поғонасига кўтарилди.

Энди спартакиада беллашувларига тайёргарлик кўраётганларни номма-ном айтиб ўтайлик. Улар спорт мастерлари: Феруза Маманазарова, Зарема Ёқубова, Ирина Шукина, Неля Файрушина, спорт мастерлигига кандидатлар Эльмира Саидбекова, Гулнора Эшмуҳамедова, Светлана Гончарова, Инна Губерникова, Ольга Никитинадир. Бу ўқувчиларнинг ҳаммаси тошкентлик эканлиги қувончли.

Финал учрашувларида гимнастикачилари м из қандай натижага эришишларини башорат қилиш қийин, албатта. Лекин қизларнинг имкониятлари ва маҳоратларини ҳисобга оладиган бўлсак, улар умумий якунда кучлилар сафидан жой олишади, дейиш мумкин.

Жуда кўп мутахассислар республикамиз терма командасининг капитани Ирина Бараксановага афсонавий гимнастикачи деб баҳо беришди.

Республикамиз терма командаси аъзоларининг бошқалари ҳам етарли турнир тажрибасига эгадирлар.

Ҳозир терма команда Львов шаҳрида ўқув машғулотларини ўтказяпти. Қизлар украиналик тенгдошлари билан маҳорат борасида беллашадилар. Шундан кейин Тошкентда якунловчи йиғин бўлади. Сўнгги машғулотлар «Юбилейний» спорт залида ўтказилади. Маълумки, ўқувчилар Бутуниттифоқ спартакиадасининг финал баҳслари ҳам шу ерда бўлади.

Шаҳримиздаги олий ва ўрта таълим ўқув юртларида қабул имтиҳонлари қизғин олиб борилмоқда. Илм-фан асосларини эгаллашга ва етук мутахассис бўлиб етишишга аҳд қилган ёшларимиз ҳаяжон билан катта имтиҳон довонларидан ўтишяпти.

СУРАТЛАРДА: Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника институтида имтиҳон пайти.

Е. Ботиров фотолари.

СЎНГГИ ТО КОЛОНКА

● БИР АСРЛИК ЮБИЛЕЙ

Йенадаги (ГДР) шишалар ишлаб чиқарадиган завод бу йил ўзининг 100 йиллик юбилейини нишонлайди. Химик олим Отто Шотт Карл Цейс ва Эрнст Аббе билан ҳамкорликда бу заводга асос солган эди. Улар бундан бир аср муқаддам «шиша техникаси лабораторияси»ни яратган эдилар. Ана шу ўтган вақтдан бери корхона анча кенгайди. У ГДР саноати ва экспорт учун 300 хилга яқин оптик шишалар ишлаб чиқаради. «Цейс» тамғаси туширилган аниқ приборлар дунёда кенг шуҳрат қозонган.

● ШИРИН МАҲСУЛОТ ДОВРУҒИ

Венгрия Халқ Республикасининг ташқи савдо ташкилотлари ҳар йили чет элга олти минг тоннага яқин асални экспортга юборади. Булар асосан акация ва кунгабоқардан олинган асаллардир. Жаҳон бозорида бундай асалга талаб ошиб бораётганлигини инобатга олган венгриялик мутахассислар сотиладиган асалнинг турларини бирмунча кенгайтиришга қарор қилдилар. Асаларичиларнинг маошларига эндиликда қўшимча пуллар қўшиб бериш кўзда тутилмоқда.

● ЎТТИЗ ЙИЛДАН БЕРИ УХЛОЛМАЙДИ

Испаниянинг Севилья шаҳрида истиқомат қилувчи пенсионер Хесус Фернандес кейинги ўттиз йил ичида бир соат ҳам ухламади. Хесус бу хусусда бир неча марта врачларга мурожаат қилди, лекин шифокорларнинг бирортаси ҳам ўттиз йиллик бедорликнинг бош сабабини аниқлай олмади ёки бунчалик узоқ муддатли уйқусизликни тўхтатолмади. Кечаси бўлиши биланоқ Фернандес ўринга ётади, қулоғига қулоқ радиосини тақиб оладида эрталабгача радиони эшитиб ётади...

● ТОШБАҒИРЛИКНИ ҚАРАНГ

Каттаси эндигина икки ёшдан сал ошган икки кичкинтойнинг ота-оналарини бритaн полицияси қамаб қўйгандан кейин бу болакайлар қаровсиз қолди. Бу воқеа Норт-Дербишердаги кончилар поселкасида содир бўлди. Тартиб соқчилари кичкинтойларнинг ота-онаси намойишда қатнашганидан гумонсираб ана шундай ножўя ишга қўл урдилар, деб ёзади Англияда чиқадиган «Морнинг стар» газетаси.

● ҲАММОМЛАР МУЗЕЙИ

Финляндияда миллий сауналар музейи ташкил этилди. У ўн гектарга яқин жойни эгаллаган бўлиб, турли даврлардаги турли типдаги фин ҳаммомлари жойлашган. Энг кекса ҳаммом 1764 йилга тааллуқлидир.

● ГОРИЛЛАНИ... АСРАНГ!

Уганда йўқолиб бораётган одамсимон маймунлар — тоғ горилалари ҳамон сақланиб қолаётган мамлакатлардан биридир. Бу йирик ҳайвонларнинг вазни 180 килограммдан 205 килограммгача келади, қўлларининг узунлиги уч метр, бўйи эса икки метрга яқиндир. Сўнгги рўйхат маълумотларига қараганда, бундай маймунларнинг сони ҳозир бор-йўғи 200 — 220 турга етади. Ваҳоланки, бундан 20 йил муқаддам тоғ горилалари сони мамлакатда 400 турдан зиёд эди, деб ёзади ЮНЕСКОнинг «Новости» ахборот бюллетени.

● ТАБИАТ ИНЖИҚЛИГИ

Швейцариянинг шарқидаги кўпгина районлар кучли циклон туфайли танг аҳволда қолди. Ана шу циклон йирик дўл билан кучли ёмғирлар ёғишига олиб келди. Жумладан, аҳоли яшайдиган Херизау пунктида бир квадрат метр жойга 80 литрдан 100 литргача сув тўғри келди. Кўпгина дарёлар тошиб кетди, оқибатда майдонлар, йўллар, ертўлалар сув остида қолди.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

ЧЕТ ЭЛ ЦИРК АРТИСТЛАРИНИНГ СССРДАГИ ГАСТРОЛЛАРИ

«ИНТЕРЦИРК-84»

(2 бўлимдан иборат катта ранг-баранг программа)

Томошалар соат 19.30 да, шанба ва якшанба кунларида соат 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Қишлоқ жойларидан келувчи томошабинларнинг буюртмаларига навбатдан ташқари хизмат кўрсатилади.

БИЛЕТЛАРНИ ОЛДИНДАН СОТАДИГАН КАССАЛАР 12 ИЮЛДАН ИШЛАЙ БОШЛАДИ.

Касса — 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Справкалар учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ВА ШАҲАР КИНОЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишлаб «СССР халқлари дўстлиги» шиори остида

ФИЛЬМЛАРНИНГ

ТЕМАТИК КЎРИГИНИ ЎТКАЗАДИ

«ТОЖИКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН ФИЛЬМЛАР

«ИСКРА» КИНОТЕАТРИДА

8—9 августда — ЗАБТ ЭТИШ.

«ВЛКСМ 30 ЙИЛЛИГИ» КИНОТЕАТРИДА

8—9 августда — ҚАМАЛ.

ЛИТВА КИНОСТУДИЯСИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН ФИЛЬМЛАР

«ИСКРА» КИНОТЕАТРИДА

10—11 августда—БИЗНИНГ КИЧИК ГУНОҲЛАРИМИЗ.
12—13 августда— ҲЕЧ КИМ ЎЛИШНИ ИСТАМАЙДИ.

«ВЛКСМ 30 ЙИЛЛИГИ» КИНОТЕАТРИДА

10—11 августда —АЛМАШУВ.
12—13 августда — ДУБ ГУЛЧАМБАРИ.

«ДРУЖБА» КИНОТЕАТРИДА

10—11 августда — БУЗИЛГАН СУКУНАТ.
12 АВГУСТДА —ЕНҒОҚЛИ НОН.

ЛИСУНОВ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА

10—11 августда—БИЗНИНГ КИЧИК ГУНОҲЛАРИМИЗ.
12 августда— АЛМАШУВ.

ТОШКЕНТ «МАТБУОТ» ПОЛИГРАФИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

8—10 синф ҳажмида маълумотли 15—18 ёшдаги йигит-қизларни Тошкент шаҳридаги 9-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юртига тайёрлаш учун қуйидаги ихтисослар бўйича

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ҚЎЛДА ВА МАШИНКАДА ҲАРФ ТЕРУВЧИ, ПЕЧАТНИК, МУҚОВАСОЗ ВА БРОШЮРАЛОВЧИ (кейинчалик Тошкент ва Янгийўл шаҳарларидаги босмахоналарда ишлайди).

Ўқиш муддати — ўрта маълумот билан бир йил, 8 синф маълумоти билан эса 3 йил.

Стипендия — 70 сўмгача, корхонада практика ўтиладиган бўлса, 30 процентгача қўшимча ҳақ тўланади. Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхонадан жой берилади.

Мурожаат учун адрес: 700129, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30 — уй. Телефон 44-37-85.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

«Ўзэлектромонтаж» махсус трести базасидаги

11-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1984-85 ўқув йили учун

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлайди: ЕРИТИШ БЎЙИЧА ЭЛЕКТР МОНТАЖЧИ, ЕРИТИШ ТАРМОҚЛАРИ БЎЙИЧА ЭЛЕКТР МОНТАЖЧИ, КУЧЛАНИШ ТАРМОҚЛАРИ ВА ЭЛЕКТР ҚУРИЛМАЛАРИ БЎЙИЧА ЭЛЕКТР МОНТАЖЧИ, ЭЛЕКТР СЛЕСАРЬ, ЭЛЕКТР-ГАЗ ПАЙВАНДЧИ, КОММУТАЦИЯ ИККИЛАМЧИ ТАРМОҚЛАРИ БЎЙИЧА ЭЛЕКТР МОНТАЖЧИ, ЛИФТЛАРНИ РЕМОНТ ҚИЛИШ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ-МОНТАЖЧИ (Ватанимизда ва чет эл қурилмалари), **КОНТРОЛЬ ЎЛЧОВ АСБОБЛАРИ ВА АВТОМАТИКА РЕМОНТИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ, КИНОМЕХАНИК** (фильмларни текшириш ишини бажара олиш қобилиятини эгаллаш билан), **РАДИОТЕЛЕВИЗИОН АППАРАТУРАГА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ ВА УЛАРНИ РЕМОНТ ҚИЛИШ БЎЙИЧА РАДИОМЕХАНИК, ЭЛЕКТРОН ҲИСОБЛАШ МАШИНАЛАРИНИНГ ОПЕРАТОРИ.**

Ўқиш муддати — 2,3 йил.

Ўқиш вақти меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

8—10 синф ҳажмида маълумотли 14 ёшдан катта бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўқишга 8-синф ҳажмида маълумот билан қабул қилинганлар 3 йил ўқийдилар ва тўла ўрта маълумот ҳамда ихтисос тўғрисида диплом оладилар. Ўқувчилар уч маҳал иссиқ овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар. 10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган ўқувчилар ойига 30 сўмдан 76 сўмгача миқдорда стипендия оладилар. Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида электромонтажчилар, электр-газ пайвандчилар группаларининг ўқувчилари иш ҳақининг 50 процентини оладилар, бошқа группаларнинг ўқувчилари иш ҳақининг 33 процентини оладилар.

Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган ва электр монтажчи мутахассисликлари бўйича ўқишга кирган йигитларга ўқиш муддати бирмунча қисқартирилган: 10 синф ҳажмида маълумотлилар учун 7,5 ой, 8 синф ҳажмида маълумотлилар 10,5 ойгача.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАРНИНГ КОМПЛЕКТЛАНИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ

Билим юрти битирувчилари техникумлар ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар корхоналарда мажбурий иш муддатини ўтамаган ҳолда ўрта ва олий ўқув юртларига ўқишни давом эттириш учун юбориладилар.

Билим юрти яхши спорт базасига эга, 14 спорт секцияси ишлаб турибди. Техника ижодкорлиги, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари мавжуд.

Аризалар 9.00 дан 16.30 гача қабул қилинади.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, характеристика, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, медицина справкаси; турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 4 дона фотосурат (3Х4.). Туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (паспорт), ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисида гувоҳнома (ҳарбий билет) шахсан кўрсатилади.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Ивановолик тўқувчилар кўчаси, 8— уй (2, 3, 33, 34, 40, 45, 57, 70, 79-автобуслар; 4, 7, 9, 11, 24, 28 — трамвайлар; 2, 6, 13, 16-троллейбуслар) «Тўқимачилик комбинати» бекати).

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА

ҲАММАСИ ЎҚУВЧИГА АТАЛГАН

МАКТАБЛАРНИНГ ДАРВОЗАЛАРИ ОЧИЛАДИГАН КУНЛАР ҲАМ ЯҚИНЛАШИБ ҚОЛДИ. СЕРШОВҚИН БОЛАЛАР, ЖИДДИЙ ВА ЎЗИНИ АНЧА ТУТИБ ОЛГАН ЮҚОРИ СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ СИНФ ХОНАЛАРИГА КИРИБ ПАРТАЛАРНИ ЭГАЛЛАЙДИЛАР. ШУНДАЙ ҚИЛИБ ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ БОШЛАНАДИ.

Ҳозирча улар дам олишмоқда. Саломатликни яхшилашяпти, фан чўққиларини эгаллаш учун куч-қудрат тўплашмоқда. Ота-оналар бўлса уларни ўқув йилига муҳайё қилиш учун барча тараддуд ишларини бажаришмоқда.

Одатда мактаб ўқувчисига жуда кўп нарса керак бўлади. Янги формали кийим-бош ва ранец, ҳар куни кийиладиган ва спорт пойафзали, дафтарлар, қаламлар, чизғичлар, бўёқлар, альбомлар шулар жумласидандир.

ҲУРМАТЛИ ОТА-ОНАЛАР!

ШАҲАР МАГАЗИНЛАРИДА МАКТАБ БОЗОРЛАРИ

ИШЛАЙ БОШЛАГАНЛИГИНИ

МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ

СИЗ КИЙИМЛАР ВА ГАЗЛАМАЛАРНИ «ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ»НИНГ ҚУЙИДАГИ МАГАЗИНЛАРИДАН СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН:

1—Ш. Руставели кўчаси —13-уй;
36—Новомосковская кўчаси —17-уй;
39— Фарҳод ярмаркаси:
39—Черемушная кўчаси — 22-уй;
46—Куйбишев шоссеси, 346-уй;
28— Госпиталь бозори;

МАКТАБ—ЁЗУВ АШЕЛАРИНИ «ТАШКУЛЬТТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДАН СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН:

5— Госпиталь бозори;
5/1 —Биринчи Май бозори;
6—Навоий кўчасидаги савдо растаси;
8/1—Шаҳар янги савдо ярмаркаси;
9/1— Олой бозори;
10— Муқимий кўчаси — 1-уй;
12/3 —Височовольтний массивидаги бозор;
13— 4-уй-жой шаҳарчаси;
14— Беруний проспекти: Марказ—27 квартали;
16—Сергели ярмаркаси;
13/1— Паркент бозори;
2— Кафанов кўчаси — 106-уй;
3— Лисунов кўчаси, 1«А», 62-уй;

МАКТАБ ФОРМАСИНИ «ТАШОБУВЬТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДАН СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН:

2—Кафанов кўчаси, 106-уй;
3—Лисунов кўчаси, 1«А», 62-уй;
6—Истиқбол кўчаси, 2-уй;
7—Новомосковская кўчаси, 17-уй;
12— Олой бозори;
16— Октябрь бозори;
17— Марказ—4 квартали, 112-уй;
19— М. Горький проспекти, 27-уй;
23—Шота Руставели кўчаси, 43-уй;
22— Навоий кўчасидаги шаҳар савдо растаси;
26— Халқлар дўстлиги проспекти, 3-уй;
28— Ш. Руставели кўчаси, 144-уй;
34—Юнусобод массиви;
36— Ғафур Ғулом кўчаси, 33-уй;

КИЙИМЛАР, ГАЗЛАМАЛАР, ПОЙАФЗАЛЛАР, ИДОРА МОЛЛАРИНИ «БОЛАЛАР ДУНЁСИ» ЧАКАНА САВДО ФИРМАСИНИНГ МАГАЗИНЛАРИДАН СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН;

2— Марказ—1 квартали, 1— Май кўчаси;
3—«ҒУНЧА» М. Горький майдони;
4— Фарҳод ярмаркаси;
6— «ПИОНЕР» —Большевик кўчаси, 6«А» уй;

ШУНИНГДЕК «ЧИЛОНЗОР» МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИ, ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИ, ГУМ, «ШУҲРАТ» МАГАЗИНИДАН СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

МАКТАБ БОЗОРЛАРИ 5 СЕНТЯБРГАЧА ИШЛАЙДИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР САВДО БОШ БОШҚАРМАСИ (телефон 33-68-83)

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-24 (25).

Тошкент область Орджоникидзе районидаги

21-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1984-85 ўқув йилига

ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кенг ихтисосли тракторчи-машинист (ремонт қилиш слесари ва автомобиль ҳайдаш ҳуқуқи билан), **мева сабзавотчилик — усталари, чорва молларини ветобработка қилиш ва молхоналарни дезинфекция қилиш операторлари, чорвачилик фермалари механизаторлари** (электромонтёрлик квалификацияси билан), **чорвачилик комплексларида ишлатиладиган ускуналарни ремонт қилиш слесарлари, чорвачилик усталари, 3-класс тракторчилари.**

БИЛИМ ЮРТИ 1962 ЙИЛДАН БОШЛАБ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ИШЛАШ УЧУН ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ КАДРЛАРНИ ТАЙЁРЛАБ КЕЛАДИ.

Малакали ишчилар тайёрлаш учун билим юртида барча шарт-шароитлар муҳайё этилган: Ўқув кабинетлари барча замонавий асбоб-ускуналар, кўргазмали қуроллар ва техникавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Танлаган касбингиз бўйича барча ўқув қуроллари мавжуд бўлиб, касбингизни пухта эгаллашга имкон беради.

Барча ўқувчилар стипендия, уч маҳал бепул овқат, кийим-бош ва ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараги, фототўгарак, футбол, волейбол, баскетбол, кураш, бокс, стол тенниси мунтазам ишлаб туради. Алоҳида футбол майдони, отиш тири мавжуд.

Ўқиш давомида ўқувчилар Ватанимизнинг гўзал ва қаҳрамон шаҳарларига экскурсияларга борадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий ўқув юртларига ўқишга конкурссиз кириш ҳуқуқига эга бўладилар.

Ўқиш муддати 3 йил ва 1 йил. 3-класс тракторчи группаларида ўқиш муддати 6 ой.

Ўқишни битирган барча ўқувчиларга, Тошкент авиазаводида ишлаш учун йўлланма берилади.

Кенг ихтисосли тракторчи-машинист ва мева-сабзавотчилик усталари группаларига фақат 8-синфни битирган ўқувчилар қабул қилинади. Қолган мутахассисликлар бўйича 3 йиллик группаларга 8 синфни битирган ва 1 йиллик группаларга 10 синфни тугатган йигит ва қизлар имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ ҲАР КУНИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, 8 ёки 10 синфни битирганлик ҳақида шаҳодатнома, турар жойидан справка, 8 дона 3х4 см. ҳажмидаги фотосурат. Билим юрти адреси: Тошкент область, Орджоникидзе райони «Геофизика» посёлкаси. Тошкент шаҳридан (1, 16, 24-автобусларда «Троицкий поворот» бекатигача борилади. Горький номли метро станциясидан 63-автобусда, 1-«Қорасув» бекати, Луначарский шоссеси «Центр» бекатидан «Тошкент—Чингелди», «Тошкент—Тузель» автобусларининг «Геофизика» бекати).

ТВ

ЧОРШАНБА

8 АВГУСТ

● МТ I

18.00 Емилин Буков. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари.
18.45 Ҳиндистон оҳанглари.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Мультипликацион фильм.
19.40 «Дунё ва ёшлар».
20.20 «ТАСС вакил қилинган...» Ўн серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 8-серия.
21.30 «Время».
22.05 Останкино концерт студиясида ёзувчи А. Алексин билан учрашув.
23.20 «Дунё воқеалари».

● МТ II

18.50 «Набрань», Телевизион ҳужжатли фильм.
19.00 «Онамларнинг мактаби».
19.30 «Қишлоқ янгиликлари».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.50 Картинг, Социалистик мамлакатлар Дўстлик кубоги. ЧССРдан олиб кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.05 «Дарвозабон». Бадиий фильм.
23.20 «Шолохов саҳифалари». Фильм-концерт.

ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильм.
18.25 «Пионер ёзи».
19.00 «Ота-оналар университети».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Ишчанлик даврасидаги учрашувлар» (рус.).
20.30 «Ахборот».
20.50 «Ораста гул». М. Қориёқубов номли ўзбек Давлат филармониясининг солистлари М. Ойнақулова ва О. Орифжонов концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
22.20 П. Тлегенов «Бир фожиа изидан». Телеспектакль. 3-қисм.
23.25 Янгиликлар.

ПАЙШАНБА

9 АВГУСТ

● МТ I

9.00 «Время»
9.40 «Саёҳатчилар клуби»
10.40 Н. Паганини. Скрипка ва гитара ижроси учун сонаталар. РСФСРда хизмат кўрсатган артист Э. Грач ва А. Гарин ижросида.
11.00 «ТАСС вакил қилинган...» Ўн серияли телевизион бадиий фильм. 8-серия.
12.10 СССР халқ артисти Т. Синявская ҳамда МТ ва БР рус халқ чолғулари академик оркестрининг концерти.
12.40 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Курземе» Телевизион ҳужжатли фильм.
15.35 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
16.15 «Шахмат мактаби». Кўрсатувни халқаро гроссмейстер Ю. Л. Авербах олиб боради.
16.45 Болалар учун фильм. «Қора тоғ». «Центрнаучфильм» ҳамда болалар учун фильмлар уюшмаси (Ҳиндистон) маҳсулоти
18.10 «О, Мария...» СССР халқ артисти М. Биешу иштирокида фильм-концерт премьераси.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Мультипликацион фильм.
19.50 «Фан ва турмуш».
20.20 «ТАСС вакил қилинган...» Ўн серияли телевизион бадиий фильм премьераси 9-серия.
21.30 «Время».
22.05 «Джаз панорамаси». 4-кўрсатув.
23.05 «Дунё воқеалари».
23.30 Сибирь ҳақида ҳикоялар, «Тайга». Ҳужжатли фильм.

● МТ II

13.20 «Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади». Ёш слесарь-асбобсозларнинг Бутуниттифоқ конкурси.
13.50 Испан тили.
14.20 «Сиз яратган боғ».
14.50 «Беш кеча». Бадиий фильм, субтитр билан.
16.30 Янгиликлар.
18.30 Янгиликлар.
18.50 «Сен билан бизнинг қонимиз бир». Телевизион ҳужжатли фильм.
19.00 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик».
19.30 РСФСР халқ артисти В. Третьяков концерти (скрипка).
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Сиз бунга қодирсиз».
21.30 «Время».
22.05 «Ўйин». Телевизион бадиий фильм (Польша).
22.55 «Олейниковлар». Соликамск шаҳар ҳаваскор рассомларнинг ижоди ҳақида телевизион ҳужжатли фильм.
23.05 Д. Кабалевский. О. Туманян шеърларига ёзган 8 та романс.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 Болалар учун фильм. «Рамаяна».
12.05 «Қўшиқ билан яшнар олам» Фильм-концерт.
12.45 «Тобольск ўймакор усталари». Телефильм.
13.00 Янгиликлар.
18.0 Янгиликлар.
18.10 «Ҳаммаси рақсга айланади». Фильм-балет.
19.10 «Нон илми».
19.30 «Ахборот» (рус.)
19.45 «Карел Готт куйлайди». Фильм-концерт.
20.00 «Дунё воқеалари».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Ёшлар куйлаганда...» Концерт.
21.30 «Время».
22.05 «Инсон ва замин». Қишлоқ хўжалиги ходимлари учун программа.
23.20 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00—16.35 МТ II
18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.15 «Шоирлар—болаларга».
18.45 «Инсонни ардоқланг». Бадиий фильм. 1-серия.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз — 80-йиллар комсомоллари».
20.50 «Ўзбекистон». Телевизион киножурнал.
21.00 «Харидор ва бозор».
21.30 МТII

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «ИНТЕРЦИРК-84» **чет эл цирк артистларининг гастроллари** (19.30).

КИНО

8 АВГУСТДА БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«АГАР ОМАД ЮЗ ЎГИРСА» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 76-06-20).

«БАДБАШАРА ТОМ» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«САМОДАГИ ГАРРИ КУПЕР» — **Фестиваль** (21.45, телефон 32-78-02).

«СЕНИМИ, ШОШМАЙ ТУР!» — **Қозоғистон** (17, 20.00, телефон 35-24-92).

«ХОН АСПАРУХ» — **Қозоғистон** (18, 21.00).

«КЕЧИР МЕНИ АЛЁША» — **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«ТРЮКЧИ» — **Москва** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 33-05-01).

9 АВГУСТДА БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«БАДБАШАРА ТОМ» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 76-06-20), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69). **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«СЕНИНГ МУҲАББАТИНГ» — **Қозоғистон** (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00, телефон 35-24-92).

«ТРЮКЧИ» — **Москва** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 33-05-01).

«СОЯБОН ЗАРБИ» — **Хива** (21.45, телефон 32-78-02).

ДОСААФ РЕСПУБЛИКА БИРЛАШГАН ТЕХНИКА МАКТАБИ

оқ-қора тасвирли телевизорлар бўйича радиотелемастерларни тайёрлайдиган пуллик курсларга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 4 ой 10 кун.

МАШҒУЛОТЛАР — 20 АВГУСТДАН БОШЛАНАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Аральская кўчаси (метронинг «М. Горький» станцияси).

Тошкент шаҳар ижроия комитети Савдо Бош бошқармасининг

БОЗОРЛАР БОШҚАРМАСИ

Колхоз бозорларида ишлаш учун кассир-контролерларни тайёрлайдиган

БИР ОЙЛИК КУРСЛАРГА ХОТИН-ҚИЗЛАРНИ

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МАШҒУЛОТЛАР 15 АВГУСТДА БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 74-уй.

Ўзбек Совет Энциклопедияси Бош редакцияси коллективи ишлаб чиқариш бўлими мудири А. Сулаймоновга ўғли **Низомиддин Асомович СУЛАЙМОНОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 БЕТ. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

8 АВГУСТ, 1984 й. Р—12369. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12